Ն. 2208

1884 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 15 ՇՈՒՐԱՆ ԷՐԹԷՍԻ

ՄԼՔԻԶԻՆՃԻ ՄԼՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԲԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱՒԻՐԼԻՅԻ ՃԱՄԻ ԵՒԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱԳՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Մէջմիայն 20 ղրուշատն

ՍԹԱՄՍՕԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 200 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 105 »
Իւչ այլըգ . . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . . 240 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 125 »

40 ԲԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Գէչէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3ինճի սահիֆէյէ . . . 5 ղրշ.
Գիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 2 »

ԻԹԹԱՐ. Զանգոն, Շիրքէթ վէ ուսուլը սարրաֆիյէյէ այիա իլանաթ.

2 վէ 3ինճի սահիֆէյէրէ . . . 6 ղրշ.
Գիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 1 »

Զիյատէ միւտաէթ իչիւն իլանաթա այը բաղարըրգ օլուր։

Մէվսիմը նէֆիսյա տայիր պէնալէր մէճմանէն գապուլ օլունմագ վէ տերճ օլունմայան էվրագ իստէ օլունմայաճագ տըր։

ԿԻՒՆԻԻ ԿԷԶՄԻԾ Ն 5 ՂՈՒՐՈՒՇ

Իտարէխանէսի, հէյէթը թահրիրիյէսի վէ մաթպասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինէ նումէրօ 20 խանէտէ տիր։ — Կողէթանը ուսուլը իտարէ վէ Բահրիրիյէսինէ այիա քեաֆիֆէի մէվսատ հագգընտա Միւտիրի կողէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճագը դիպի, քեաֆիֆէի մէքեաթիպլին տախի անընն նամընա կէօնտէրիլմէսի լիգթիգա իտէր։

ԻԹԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Թէգարրուպը սալը ճէտիտ միւնասէպէթլէ իտարէ միզին քեաֆֆէի ուսուլը հիսապկէսի թէսվիյէ իտիլէճէկինտէն, կէրէք տօղրուտան տօղրույա մաթպասմըզլա վէ կէրէք թաշրատա կաղէթամըզ ուսուլ ու մէսալեհինի լութֆէն տէրիւհտէ իտէն զէվալլա իլիշկին օլան պիլ ճիւմլէ թաշրա ապօնէլէրիմիզին եըլպաշընա գալտար թէսվիյէի տույուն իթմէլէրինի կաղէթամըզա օլան թէվֆիճիւհ ու էխթար իտէրիզ։

ԳԻՒՆԵԻԻՆ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ատիյէ նազրը Հասան Ֆէհմի բաշա հագրէթլէրինին պիր մէմուրիյէթ մախսուսէ իլէ գարպէն Լօնտրայա կիտէճէկի եազըլմըշ իտի։

Տինքի Մէյլիօրին մալիւմաթնա կէօրէ, բաշի միւարէլէյհին մէմուրիյէթի՝ մէսէլէի Մըսրիյէտէն տօլայը Լօնտրա գապինէթօսը իլէ Պապը Ալի արասընտա հուսուսէլ կէլմէյէ պաշլայան պիր իթիլաֆա տակը իմիշ։

—

Բարիզ սէֆարէթը Սէնիյէսինտէն Մ՝սիէ-ուՏէբօ-Ռիէ նամ Ֆրանսըզ կաղէթասընա թէպլիղ օլունան պէյաննամէնին թէրճէմէսի տիր։

«Լ-Բ-Ռէբ կաղէթասընդն նոյեմբեր 10 թարիխլի նիսֆէսինտէ միւնտէրիճ պիր գրէթա թահրիրաթա, զաթը հագրէթը Սատրազամի՝ Տուլունը Ռումիլիէ իտարէսիրլէ, տուխան Բէժիսի չիրքէթինին վէ Օսմանլը Պանգասընդն տիւշմէնի կիպի կէսօթէրիլիյօր։ Տուլունը Ռումիլիէ իտարէսիրլէ տուխան Բէժիսի՝ Սահտրաշա հագրէթլէրինին իհտաս պուլյուրըզը միւէսսէսաթ օլտուղը կիպի, Օսմանլը Պանգասընդն հիմմէթը մուավէնէթի՝ միւշարէլէյհ հագրէթլէրի թարաֆընտան թագտիր, վէ քիւլլի եէվմ մէվգբի իսթիֆատէյէ վազ պուրրուլմագտա օլմագտան նաչի, իսնատը վագը՝ բէք զիյատէ ճալիպը թէճճիւպ տիր։ Իւգսաթը մէզկուրէ՝ զաթը հագրէթը Սատրազամի իլէ Ճորգ չըմէնտֆէրլերի գումբանեասը պէյնինտէքի իխթիլաֆտան մէնֆաաթը մախսուսէլերի իչիւն հիսսէի ինթիֆա չըգարմագ զարէթինտէ պուլունան ատամյարընն էսերի օլտուղընտա չիւպհէ իտիլէմէզ։ Մէվզուը պահս օլան թահրիրաթընն խաթիմէսի՝ պու սուրէթի տէրէճէի քեաֆիյէտէ իրաէ իթտիկինտէն, պու պապտէ թափսիլա կիրիշիլմէկէ հաճէթ եօգ տըր։»

—

Սուաքիմտէն քէշիտէ օլընան պիր թէլէկրաֆա նազարէն, Օսման Տիկմա թարաֆընտան Սուաքիմ իւզերինէ եէնի պիր հիճիմ տահա վուգու պուլմուշ իսէ տէ, սաիլէր՝ Սուաքիմ ղիմանընտա տէմիր աթմըշ օլան ինկիլիզ հարպ սէֆինէլէրինին աթէշինէ տահանամալը, պիր խայը մագթուլ վէ մէճրուհ թէրք իլէ ֆիրար էյլէմիշլէր տիր։

—

Բօսֆատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, չէհրը մէզբիւրտէ գարիպէն 2 գօնֆէրանս ագտ օլունաճագ տըր։

Մէզբիւր գօնֆէրանսլարտան պիրի՝ պուլաչըգ իլէթլէր հագգընտա ումում տէվլէթլէրճէ իթթիֆաքէյ օլունաճագ թէտպիր, վէ տիկէրի՝ ասկարը ճինայէթ ալէյհինտէ վէրիլէճէք հիւքմէրին սուրէթը իճբասը հագգընտա պիլճիւմէ տէվլէթլէր պէյնինտէ պիր իթթիֆագ հուսուլի իչիւն •լաճագ իմիշ։

Շէհրը մէզբիւրտէն չէքիլէն տիկէր պիր թէլէկրաֆա նազարէն, պու գօնֆէրանսլարտան պիրինճիսի եանի աշհիյէ գօնֆէրանսը՝ խարիճիյէ նազրը Մ. Մանչինին թահթը ըիյասէթինտէ օլտըզը հալտէ, իքի վէ եարիչ այա գատար ագտը իճթիմա իտէճէք տիր։

—

Գարատաղ մասլահաթկիւզարը Մ. Վուգովիչ իլէ պէրապէր Ընանվուտըգ ճիհէթինճէ Գարատաղն թահտիտը հուտուտընա չայրշան վէ միւշիրանտէն նուսրէթ վէ Տէրվիշ բաշլար իլէ ֆէրիգ Ալի Բիկա բաչա հագարթընտան միւրէթթէպ օլան գումիսին՝ պու տէֆա իքմալը վաղիֆէ իթմիշ օլմաղլա, հուտուտը գաթիէյէ տահր օլան մուգավէլէնամէ պու կիւն եարըն իսվալանաճագ տըր։

—

Պէլկրատտան պա թէլէկրաֆ խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Ռումիլիէ Բաթրիդխանէսինին Պէօյիւք Լոզոթէթի իլէ Սինօդ ազալարընտան իւչ մէմբօրօլիտէ Սըրպիա հիւքիմէթի թարաֆընտան Սէն-Սավա նիշանընն կրան գրուա բիթպէսի իթա օլունմշ, վէ կէրէք պու նիշանլար վէ կէրէք Բաթրիդ 4ինճի եուխարը էֆ. հագրէթլէրինէ վէրիլէն էյլ Պէն նիշանընն կրան գրուա բիթպէսի բօսֆաի մախսուսլա Տէրսաատէթ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—

Ֆրանսա մէճլիսը մէպուսանը՝ վատիկան նէզտինտէ մուգիմ Ֆըրանսա սէֆիրլիկինին իլղասը հագգընտա Բատիգալ ֆրգասը թարաֆընտան արզ օլունան պիր թէքիֆնամէյի թահթը միւգաքէրէյէ ալըպ, ըէիսը վիւքէլա վէ խարիճիյէ նազրը Մ. Ժիւլ Ֆէրինին՝ Օն իչիւնճիւ Լէոն Բաբա հագրէթլէրի ըէհինտէ մէտհ ու սիթայիչի հավի իրատ իթթիկի պիր նութգ իւգէրինէ, մէճլիսը մէպուսան՝ թէքիֆը մէզբիւրը ըէտտ իթմիշ տիր։

—

Գահիրէտէն Տէյլի Թէլէ-ֆա իշար օլունտուղընա կէօրէ, Մէհտի էլան Օմտերման ճիվարընտա պուլունմագտա օլուպ, խարթում տախի քեամիլէն թահթը մուհասէրէտ իմիշ։ Մէհտի թարաֆընտան Օսման Տիկմայա կէօնտէրիլէն 14000 նէֆէրիլիք պիր գուվվէի իմտատիյէ՝ ժէնէրալ Ուօլսընին իլէրիյէ տօղրու հարքէթթիմէքտէ օլտուղընը խապէր ալարգտա, անընն իլէ մուրուչագ իչիւն Պէրպէրտէ թէվազգուֆի իթմիշ տիր։

—

Բարիզտէ միւսթանթիզ Մ. Ալթալէն՝ Մարսիլեա մէպուսը Մ. Գլօվիս Հիւկին գարբը օլան վէ Մ. Մօրէն նամընտա պիր չախսը կէչէնտէ Ալտիյէ տահիրէսինտէ բէվվէր իլէ մուրուպ էօլտիւրէն Մատամ Գլօվիս Հիւկին իսթինթագընը պիլիքվալ, էվրագը իսթինթագիյէսիլէ պէրապէր մէրգումէյի հէյէթը իթհամիյէ հուզուրունա իրսալ իթմիշ, վէ իշպու էվրագը իսթինթագիյէտէ մէրգումէնին Մօրէնի թէամիւտէն գաթլ իթտիկի վէ պու հալտէ թահթը մուհաքէմէյէ ալինմագա միւսթահգագ օլտուղը՝ վէ տիկէր թարաֆտան գօճասը Մ. Գլօվիս Հիւկին պու իշտէ զիմէտիսալ օլմայրպ մուհաքէմէ օլունմասընա տա մահալ օլմատըզը պէյան օլունմուշ տըր։

Էվրագը մէզբիւրէ՝ ճիւմհուրիյէթ միւտտաիի ումումիսի թարաֆընտան անիտէ ատիյէ միւտտաիի ումումիսինէ թէպլիղ իտիլմիշ օլմաղլա, եագընտա հէյէթը իթհամիյէյէ արզ օլընաճագ, վէ հէյէթը մէզբիւրէ՝ Մատամ Գլօվիս ալէյհինտէ թահգիգ օլընան էֆալըն նէ տէրէճէտէ ճինայէթ ալէյհինտէ վէրիլէճէք հիւքմէրին սուրէթը իճբասը հագգընտա ճինայէթ գանունընամէսինին 217ինճի մատտէսի ահքեամընճա, ատիյէ միւտտաիի ումումիսի՝ էվրագը իսթինթագիյէնին միւրուտինի միւթէագիպ 10 կիւն զարֆընտա օ մատտէ հագգընտա քէնտի լայիհաօընը թանզիմէ մէճպուր պուլընմաղլա, պու հալտէ տավսի մէզբիւր՝ յունվարըն իլք կիւնէրինտէ տիվանը ճինայէթ հուզուրընտա բուլէթէ պաշլանմագ տըր։

—

Զէթինեէտէն իչար օլունտուղնա կէօրէ, մէճբուհինէ, տէնիզտէ գազագէտէ օլանլարա վէ սահր ֆէլաքէթզէտէկեանա մուավէնէթ մտգսէտիրլէ Գարատաղ բրէնոբ թարաֆընտան թէէսիս օլունան պիր ճէմիյէթը խայրիյէ՝ Մօսգուտատի շիպէյի մախսուսընտան պու քէրրէ պիր մէպլաղը քիւլլի ախզ էյլէմիշ օլմաղլա, բրէնոբ միւշարէյէհ՝ մէպլաղը մէզգուրրն պիր գրօմրընն Անթիվարիտէ (Պար) պիր ճան գուրթարան հէյէթի թէէսիսինէ սարֆ օլունմասընը էմր էյլէմիշ տիր։

Իշպու ճէմիյէթին բէթէրսպուրկտա տախի պիր շիպէսի վար իմիշ։

—

Լօնտրատա Ուինտսօրշըմէնտրֆէր սթասիօնընն էշտա նազլինէ մախսուս մահալինտէ ապֆրդ. դեկտեմբերին 21ինճի կիւնի պիր հարիգ վուգուա կէյէրէք, պիր խայը էմթաա տէնկլէրի միւհթէրեգ օլմուշ տըր։

Հարիգը մէզբիւրընն էապապը զուհուրի հագգընտա իճբա օլունան թահգիգաթտան՝ պիր սանտրգ տէրունինէ քէմալը իհթիմամա վազ իտիլմիշ պիր ճէհենէմ մաքինասը վասէթասը իլէ իշպու հարիգին իյգա օլընտրզը անլաշըլմըշ տըր։ Հարիգին քիւլլերի միւանընտա թուրուշուր մէվատտը հավի պիր մատէն գուրթու պուլունմուշ տըր։

—

Ամերիգատա Դրանտ վէ Վարտնամ գումբանիանընն պունտան խայլիճէ ագտէմ ըդհարը իֆլաս իթտիկի կիւնտէն իւչ կիւն էվվէլ Միւճթէմէաի Ամերիգաբէիսի սապրգ ժէնէրալ կրանտ՝ Մ. Ուիլիամ Վանտերպիլթէն 150000 տալար իսթիգրազ իթմիշ օլմաղլա, չու սոն վագթլարտա մուսալիւհ Մ. Վանտերպիլթ՝ ալաճաղընը թալէպ իտուլ, նիհայէթ մահքէմէ վասէթասըյա բէիսը սարգ ժէնէրալ կրանթը, մայրս 3-տէն պէրու ֆայրզ վէ մէսարիֆը ատիյէսի իլէ պէրապէր տէյնի իչիւն 155417 տալար թէէտիյէսինէ հիւքմ ու իլամ իթթիրմիշ տիր։

—

Միլանտան (իթալիատա) ալաֆլընկա դէկտ. 20 թարիխլէ աթթիէքի թէլէկրաֆ քէչիտէ օլունմուշ տըր։

«Տիւն ագշամ կէնճ ճիմհուրիյէթ թարաֆտարլարը գլիսպինէ մէնսուպ պիր տէլիգանլը՝ բօլիս տահիրէսի գուրպինէ պիր գումպարա աթտըղը սըրատա տերտէսթ օլունմուշ տըր։

«Պու կիւն պիր պէյէտիյէ չավուշը՝ ատիյէ նէզարէթի տահիրէսի գուրպինտէ պիր գումպարա քէշֆ էյլէմիշ տիր։

«Տիւն ագշամ 8 տէլիգանլը թէվգիֆ օլունըպ, պունլարընն իւգէրինտէն «կարիպալտի վէ Թրիէսթէ» նամընտա պիր գլիսպին պիր խայը պէյանանամէլերի պուլունմուշ տըր։»

—

Բում Բաթրիգլիկի թարաֆընտան միւճէտտէտէն թաշրա մէթբօրօիտիլիքլերինէ թային գըլընմըշ օլան բուհանիէր՝ Պապը Ալի իլէ Բաթրիգխանէի մէզբիւր միյանընտա մէվճուտ մէսաիլը մալիւմէնին թէսվիրէսինէ ինթիգաբէն Ցերսաատէթտէ պուլունմագտա իքէն, մալիւմ օլտուղը վէճհ իլէ, մէսաիլը մէզբիւրէնին թէսվիրէբզիր օլմասընտան տօլայը, Պապը Ալի՝ մուսալիէյհիմ մէթբօրօիտէրին մէմուրիյէթլէրինէ մախսուս օլան պէրաթլարը պուքէրբէ իթա իթմէյէ պաշլամըշտըր։

Մէզբիւր պէրաթլար՝ էսկի ֆէրմանլար ահքեամընա մութապգ սուրէթտէ գալէմէ ալընմըշլար տըր։

—

Ցանիմարգա գրարը Բրիսթիանընն քիւչիւք մախտումը բրէնս վալաէմարրն ալաֆը. յունվարրն 20ինճի կիւնիւ Ցէրսաատէթէ միւվասէլէթ իտէճէկինի միւիր պիր թէլէկրաֆ ախզ օլունմըշ տըր։

Բրէնսոր միւշարէյէհ՝ կէչէն չարշէնպէհ կիւնիւ Աթինայա միւվասէլէթ իտիպ, պիրտտէրի գրալ ֆօրժա միւսաֆիր օյմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻԹԼ

Պրիւքսէլտէ սայթանաթը Սէնիյէ սէֆիրի էթիէն Դարաթէոտօրի էֆէնտի հազրէթլէրի՝ ալթրանկա դէկտեմբերին 12ինճի կիւնիւ Պէլճիգա գրարընն հուզուրընա գապուլ օլունմըշ տըր։

Սէֆիրը միւշարէյէհ՝ կէչէնտէ թարաֆը հազրէթը բաշիշահիտէն Պէլճիգա գրարիցասընա իհտա պուրրլան Շէֆգաթ Նիշանընտան տօլայը գրարը միւշարէյէհին զաթը Շահանէյէ իրսալ էյլէտիկի թէչէքֆիր մէքթուպընա ճէվապէն թարաֆը հազրէթը Շէհրիյարտէն թասթիր պուրրլան նամէի Հիմայունը գրալը միւշարէյէհէ թագտիմ էյլէմիշ տիր։

—Ֆրանսա տէվլէթի՝ Ցերսաատէթ Ֆրանսա սէֆիրի Մարգի տը Նօայլը թէքիֆի մուճիպնէճ, Բում գաթօլիքլերինին Սիմֆնիա նամ ճէմիյէթը խայրիյէի թարաֆընտան չէհրիմիզտէ քիւչատիտիմիշ օլան մէքթէպ իչիւն սէնէվի 500 ֆրանգ թախսիսաթ պաղտմըշ տըր։

Աթինատա մուգիմ Մ. էթիէն Ագուլուտի տախի՝ ճէմիյէթը մէզբիւրէ թարաֆընտան վուգու պուլան միւրաճաաթ իւզերինէ 500 ֆրանգ իրսալ իտուլ, պու միւնասէպէթլէ եազտըզը պիր մէքթուպտա, մէքթէպը մէզբիւր իչիւն էյլինտէն կէլէն մուավէնէթի վատ էյլէմիշ տիր։

Խրիսթաքի Զորաֆօս էֆէնտի տախի մէքթէպը մէզբիւր հագգընտա քէնտի մուավէնէթը մատիյէսինի թէաՀՀուտ էյլէմիշ տիր։

—Ցիւն կէճէ սաաթ 8 բատտէլերինտէ Պէյօղլունտա Գուլէ գաբուօրնտա պիր ինկիլիզին մօպիլեա մաղազասընն իւսթ գաթընտան աթէշ զուհուր իտէրէք, մէզբիւր պինա քեամիլէն միւհթէրեգ օլմուշ տըր։

Մէզբիւր մաղազա՝ ճէսիմ պիր մէպլաղ մուգապիլինտէ սիկուրթատա օլուպ, մօպիլեարտան պիր ազ սիկուրթաճլար թարաֆընտան գուրթարըլմըշ տըր։

—Բուսուլմաթ Լամանէթի միւչավիրը ճէտիտի Մ. Հօրն՝ պու քէրրէ Ալէմանիատան Ցերսաատէթէ միւվասէլէթ էյլէմիշ տիր։

—Պիր վագթտան պէրու Պէյբութտա պուլունան միրալայ տագթօր Լամպիքի պէյ՝ Ցերսաատէթ ավտէթ իթմէսի իչիւն էվվէլքի կիւն մէէղունիյէթ իսթիհսալ էյլէմիշ տիր։

—Վիէննա մէճլիսը սրհհիյէսի՝ Ֆրանսա վէ Իթալիատա գօլէրանընն միւնտէֆի օլմասընա մէպնի, մէմալիքը մէզբիւրէ միւվարտատաթը իչիւն պէրրէն վէ պահրէն իթթիհազ գըլընան թէտապիրը սրհհիյէնին իլղասընա ալաֆրդեկտեմբերին 20ինճի կիւնքի իճթիմաընտա իթթիֆագը ալա իլէ գարար վէրմիշ տիր։

Իթալիա հիւքիմէթի տախի՝ Ֆրանսանընն Պահրը Սէֆիտ լիմանլարընտան, Գօրսիգատան վէ Թունուզտան թէմիզ բաթէնթա իլէ կէլէճէք սէֆիրինին՝ Սիչիլիա լիմանլարընտան մատտա իթթարիտ. Նարը պիլճիմէզ լիմանընտա արթզ գարանթինա պէքլէմէյէճէքլերինէ, վէ անճագ ճէզայիր միւվարէտատաթը իչիւն մէվտան 16 ազա՝ տիւն գալաթա խորհրդարանընտա իճթիմա իտուլ, ատաթ Գէն 6 պուլուզա գատար բաթրիք մէսէլէսի հագգընտա իճրատի մէուգաքէրէ իթմիշլէր իսէ տէ, բաթրիգ ենթիխապ իտիլէճէք զաթ հագգընտա պէյթէրինտէ պիր իթթիֆաֆ հասըլ իտէմէմիշլէր տիր։

—

Եաբրընքի բազար կիւնիւ Պէշիքթաշ քիլիսէսինտէ Արժ. Տ. Վրդանէս վարդապետ՝ իրանտա գարատաղ նահիյէսինտէ իրանլը վանչի Քիւրպէրտէն գաթլ ու թէլէֆ օլընան էրմէնիլերին լուսր իչիւն Գուտտասը Շերիֆ Թագտիր Ռաճեանգետի էֆէնտի, Կրն. Ժողով Ռաճեանգետի վէ քիլիսէի մէզքիւր քարոզչի Լուսինեան Գեր. Տ. Խորէն Սրբազան տախի օվագատի միւէլլիմէ հագգընտա պիր քարոզ սեօյլէյէճէք վէ Հոգեհանգիստ տուվալարը օգուլաճագ տըր։

—

Բաթրիգ Գայմագամ Բուսճուգլեան Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. վ. Հայր հազրէթլերի՝ կրն. Ժողով գարարը մուճիպնէճ, Հաճընտաքի Նիքեահ՝ տտվասընտա մէսուլիյէթի Աբէլէ քէնտիսի՝ մի տէրեօհտ իտէճէք, եօգսա մուսպիրլերինին իսվէրինի վերէրէք քէնտիսի տավստան կէրի՝ մի չէքիլէճէք տէյու սուվալ իթմէք իւղրէ Աբէլէին միտիրիյէթինի բաթրիգխանէյէ տավէթ իթմիշ օլմաղլա, միտիրիյէթը մէզբիւրէ թարաֆընտան Սըվաճեան կարապետ էֆ. Բաթրիգխանէյէ պիլդիրմէ, վագը օլան սիվալէ ճէվապ վերմէք իչիւն էվվէլա Աբէլէին մուսպիրլերինէ միւրաճաաթ իթմէք վէ անլերին բէյլերինի ալմագ վէ պատէհու պու պապտէ պիր ճէվապ վերմէք լազըմ կէլտիկինի, վէ էկէր մուսպիրլերին բէյի միւրուտ իտինճէյէ գատար կրն. Ժողով միւնասիպ կէօրիւր իսէ քէնտիսինին (Սրվաճեան էֆէնին) մէճլիսը մէզբիւրէ չիֆահէն ճէվապ վէ իրզահաթ վերմէկէ հազրը օլաղընը պէյան ու իֆատտէ էյլէմիշ տիր։

—

Բուսիա միլլէթտաչլարըմիզտան օլուպ թէէրիֆ իթտիկի ատար վէ նազմաթը միլլիյէ միսթէրիֆէսիյէ մէշհուր օլան չուարի պէնամտէն Քամատ Քաթիպա՝ իլը եազա տօղրու Ցերսաատէթէ կէլիպ պիր գաչ կիւն չէհրիմիզի զիյարէթ իտէճէկինի խուսուսի պիր մէքթուպլա պու թարաֆտա ահիպպասընտան պիրինէ եազմըշ տըր։

Մալիւմ տիր քի, մուսամիլէյհ Քամատ-Քաթիպա՝ միլլէթիմիզ մէշհիրը ըէհապինինտէն միսսին Գեր. Տ. Գարբրիէլ Պատկանեան Հայրն մախտումը Գ. Բաթայէլ Պատկանեան տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աթինա 25 դեկտ.

Վիւքէլանը մաղհարը էմինիյէթ օլտուգլարընա տարը տէրմիյան օլունան թէքլիֆ՝ մէճլիսը Մէուսան թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տըր։ Վիւքէլա՝ իթթաի ըէյսէն իսթինքեաֆ իթմիշտիր։

Բարիզ 26 դեկտ.

Օսմանլը Պանգասը ազասընտան Մ. Պէրժէ՝ Ցերսաատէթէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

Վիէննա 26 դեկտ.

Լամպախտա Սօսիէթէ տ'էսգօնթ պանգասընն սանտրգ միւտիրի սանտրգընտա վագը օլան պիր այրընն մէյտանա չըգմասընտան տօլայը քէնտի քէնտիլի թէլէֆ իթմիշ տիր։

ԳՈՒԹՕՈՒՄՃԸԼԱՐ

Օն պէշ երիսմ սէնէ էվվէլիսինէ տէկին, գուլումճըլըգ, միլքիմիզտէ վէ ալէշ խուսուս միլէթիմիզտէ բէք բարլագ պիր սանաթ հիւքմիւնտէ պուլունմադտա իքէն, միտտէթը մէզքիւրտէն պէրու կէրեյի կիպի ինգրազ պուլմըշ տըր։

Վագա չիմի տախի, պէլքի էվվէլքինտէն տէ զնյատէ իշ պէճէրէն գուլումճըլարըմըզ պուլունմադտա իսէ տէ, տիկէր եանտա գալան պէօյիւք էքսէրիյէթէն, էվվէլքինէ նիսպէթէն բէք կէրիտէ գալմըշ օլտուգլարը աշիքեար պիր մատտէ տիր։

Սահիհ տիր քի երլի գուլումճըլըղին ինգրազ պուլմասը, իսթիգրազլար տէվրինին ինգրազընտան պաշլամըշ տըր։

Ցագաթ էճնէպիտէն կէլէն վէ Պէյօղլու մաղազալարընտա սաթըլան ճէվահիրին տախի Սթամպօլ թարաֆը գուլումճըլարընտ պէօյիւք պիր վուրկուն օլտրզը ինքեար օլունմադ։

Ինքեար օլունմայան տիկէր պիր ճիհէթ տահա վար իսէ տէ, օնա տախի պինէֆս երլի էհալիսիզ էհէմմիյէթ վերմէյօր։

Պու տէտիրիմիզ ճիհէթ տախի, հէմ Սթամպօլ գուլումճըլարըմըզըն էվրօբատան կէլէն միւճէվհէր գատար կիւզել վէ ֆասօնը իշ չըգարապիլմէքտէ օրմալարը, վէ հէմ տէ Սթամպօլտա եարբլան իշտե էվրօբա իշինտէն տահա զիյատէ սաղլամըգ վէ գըյմէթի հագըգի պուլունմասը ճիհէթի տիր։

Ցագաթ պիզ պու ճիհէթինէ սասրնա կիրիշմէզտէն էվվէլ, տինեա իւզերինտէ միւճէվհէրին ասըլ խրտմէթի նէ օլտրզընտան, վէ գըյմէթի հագըգիսինէ նէ՛ տէրէճէտէ տիգգաթ օլունմասընա լիւզում պուլունմասընտան պահս իթմէք իսթէրիզ։

Վագա միւճէվհէրին ասլը, պիր սիւս տիր։

Ցագաթ միւճէվհէրին սիւսի, իրէքլի տըրը ֆիսթանլար, բասթ կէլէն բիւգիեար իլէ մոտասը թէպաթլ օլան չարգալար վէ էմասալէրինէ մախսուս օլան սիւսնէվինտէն տէյիլ տիր։

Ֆէսթանլար վէ չարգալար էսքիրլէր չիւրիւրլէր վէ մահվ օլուրլար, վէ էն չօղու պիր գաչ սէնէտէն, պու սընրֆտան պուլունան սիւսլէրին հիչ պիր էսէրի պիլէ գալմազ։

Ճէվահիր սիւսի պու գաղիտէն տէյիլ տիր։

Ճէվահիր հէմ սիւս, վէ հէմ տէ էվլատտան էվլատա ինթիգալ իտէպիլէն տայիմի պիր վարիտաթ տըր։

Ճէվահիր, երքէքլէր թարաֆընտան գատընլարա հէտիյէ իտիլէն հէմ պիր սիւս տիր վէ հէմ տէ պիր իսթիգալ։

Ցիւնեանընն էն կիւզել ատէթլերինտէն պիրիսի տէ, հիչնի իգտիմիսմա կէրէք կիւզելի վէ կէրէք ագրապա թարաֆընտան կէլինէ միւճէվհէր հէտիյէ իտիլմէսի ատէթի տիր։

Ցիւնեանընն պին տիւրլիւ հալի օլուր, մէսէլա երքէք էօլիւպ տէ գատան պիր գաչ չօճուգլա օրթատա գալըր։ Եախոտ գարը գօճա պէնինտէ իմթիղաճսըզլըգ հուսուլէ կէլիպ պիրիրլէրինտէն այրըլըրլար։ Քի պու սօնրադքի հալատ տախի գարը մէյտանտա գալմըշ օլուր։ Չիւնքի երքէք կիգի իչլէյիպ բարա գազանմազ։ Եախոտ գազանատա տա կէրէք քէնարինին վէ կէրէք էվլատլարընն կէչինմէյէրինէ քեաֆի օլմազ։

Իշթէ պէօյլէ սըրալարտա, գատընընն էլինտէ պուլունան սիւս ճէվահիրի, պիր մէտտրը թէայիւշ օլմուշ օլուր։

Կէլինլէք սիւսի օլան ճէվահէրին նէ՛ գատար ֆամիլեալար գուրթարմըշ օլտրզընա իգնա օլմազ իշիւն։ Հիչ պիր քիմսէնին խարիճտէն իսպաթլարա լիւզումը եոգ տըր։

Իսախ միւճէվհէրէ բարա վերէն տատէ, անընն կէսօթէրիյ նէվինտէն օլան սիւսինտէն զիյատէ, գըյմէթի հագդիգինինէ տիգգաթ իլէմէյիպ տէ, վէ ֆիսթանա վէ չարգալա բարա վերիր կիպի։ Եալընըզ կէչիճի պիր սիւս իշիւն բարա վերիյօր օլմատրզընա իգնա օլմալը տըր։

Աթալարըմըզ կիւնիւնտէ պիր քիւրէ եախոտ պիր երիզիւք, անասընը տա, գըզընը տա, թարնունա տա կէլին իթտիքտէն օօնրա, երինէ սէրմայէսինի թութապիլիր իսիլ։

Պիզիմ կիւնիւմիւզտէ իսէ։ Սթամպօլտանքի գուլումճը չարչըսընտան սաթըն ալընան միւճէվհէր, թէքրարէն այնի չարչըսա սաթըլտրզընտա ագալլի երիզտէ 70—80 թութմադտա իքէն։ Ամճապա պէրիտինի սէվիյօր տա իգրար իմթէ՞մէյօր մու տէյու, Գօնթ՝ չիւհկէյէ վարարդ, Պլանշը պիր ազ սէօյլէմէք հէվէսինէ տիւշտի։

—Պիլո՞ամսինի, գըզըմ քի, սէն պանա քեամիլէն թէպիմ օլապիլիրսին։ պիր ազ վագըթտան պէրու սէնի մահկոմա վէ միւքէտտէք կէօրիյօրում։ Եկէր պիր տէրտ ու գասավէթին վար իսէ, անլաթ պանա, սէնի օ տէրտ վէ գասավէթտէն գուրթարամադրմա էմին, վէ սէնին սատատթի հալին ուզրունտա հիչ պիր չեր։ Էսիրկէմէյէճէկիմ գանի օլ։ . . Խալիսթիր էլտէն պրագմա, սէօյլէ պանա, գալպին քեամիլն բահամ վէ սերպէ՞սթ մի տիր։

—Պէնիմ սէպէպիմէ պիհուզուր օլմա, բէճա խոտրիմ, եկէրչի պիր սըրր աչմագ լազըմ կէլէճէք օլուր իսէ։ . . .

Պիր եալան տահա սէօյլէմէք իսթէմէտիկինտէն՝ Պլանշ սէօպիուիս քէսսի, վէ ժէնէրալըն ֆէվգ էլ ատէ տիգգաթը տինէլէտիկնի կէօրմէքլէ, կիւլմէկէ պաշլայըպ։

—Սէնի մէՇՈՒՆ ԻԹՄԷՔ իւզրէ էվլէնէճէյիմ վէսսէլամ։ . . . Անճագ բէք չարուզ տէյիլ։ սիհրոյազ մասալարընտա օլտուզու միկրու, նատիր պուլունուր պիր բրէնս էլէ կէչիրմէկէ չալըշմատըզմ նէ՞ մալիւմ։

Մուախխարէն թէքրար աղըր պիր թավր քէպպ իտէրէք։

—Սէվրագըն եարըն ելինէ ձէպիրէ կիտէճէք օլտուզունա մալիւմաթըն վա՞ր մը տըր, տայրճըզըմ, տէյու սիւալ իթտի Պլանշ։

—Նէ՞ տէյօրսուն, եա՞ըրն մը։ միւմքին տէյիլ։ տահա կէլէլի գա՞չ կիւն օլտու քի։ . . .

—Պիր չարիէք էվվել պանա տա Ֆրօսար սէօյլէտի։ . . . էօյլէ պիր Նակէհանի կիտիչ քի վարիէտինի միսթաղրազը քէտէր իտէճէք տիր։

—Ճիննէթէ ուղրամըշ օլմալը, չու Բիէր, պիր միւտտէթտէն պէրու, օնա տա նէ օլտու, անլայմատարմ կիթտի։ Բէք Նէգաբէթլի, վէ հէր քէսէ միլիթէֆիթ պիր տէլիգանլը լքէն։ . . . պիրտէն պիրէ օ տա սսքիթ վէ սագիլ պիր հալ քէսպ էյլէտի։ . . . պու իշին ասլընը անլամալը յըմ։ Էլպէթթէ քի պիր սէպէպ վէ հիքմէթ թանքընտա տրը։

Պլանշ՝ Գօնթա սէօյլէմիշ օլտուղու սէօպէրին նէթիճէսի նէ՞րէյէ վարա-պիլէճէյինի հիտա, վէ Սէվրագը նէ՞ տերէճէ միւչքիլ պիր հալէ վազ էյլէտիկինի տէրք իտէմէտիկինտէն, եալընըզ սէվտիկի պիր քիմսէնին թէրը վէ մուֆարագաթ իթմէսինի մէն իտէպիլէճէք թէտապիրի իթթիխազ իթմիշ օլմա-սընտան մէՇՈՒՆէն Գօնթտան այրըլըր։ Շու սըրատա մարպախ տարիէսինտէն չան ուրույմաղլա, ճէմիի միսաֆիրէր թանքարօչա տօղրու հիւճում իթտիէր։ Օրթալըգ գարարմադտա օլուղ, սալօնլարըն ըշրը արալըգ օլան գարուլարտան արշարը աքս իթմէքտէ իսի։ Գօնթ՝ զինէի զայէթ մէշղուլ հալտէ, քէմալի նէշէ իլէ Լա Լիվինիէր իլէ կէօրիւշմէքտէ օլան Սարաէա եաղլաշըպ, վէ պիր թարաֆա ալըպ։

—Կէօրիւնիւր քի, Սէվրագ վէտա իթմէկէ կէլմիշ։ պուռնտան պիր չէյ անլայասիկյօ՞րմուսուն։ էկէր սէօյլէնիլէն տահիկ իսէ Սէվրագ եարըն երինէ ձէզայիրէ կիտէճէքմիշ։

Իսապէթ քի թահթաբօչուն գարանլըգլըղընտան, Սարանը հիսս էյլէտիկի հէյէճանը չէտիտի Գօնթ սէպէմէտի։ Պիր տիթրէմէք տիր թուրտու, գուլագլարը էօթմէկէ պաշլատը, կէօզլէրի գարարտը։ Թէհամմիւլու զայրը գասիկ պիր հարարէթ տինէսինի եագըպ թուրթուրտու։ կէօյա կէօքսինէ սթէշ քէսկիմիշ պիր սէմիր թահթա գօյմուշչար հիպի, չզարրդ սթմագ իւզրէ էլինի կէօքսինէ կէօթիւրտու։

—Շիմտի օնու սէօյլէյօրում։ պու տէյիզտանլրընը թուրթուրու եօլտան պիր չէյ անլայամայօրում։

—Ֆիլ վագը անլաշըլմազ հալ, տէյու թէքրարլատը մէյեուսէն Սարա։

—Վէ ֆագաթ թանամտան սօնրա, պիր թարաֆա չէքիպ կէօրիչէճէյիմ։ . . . նէթիճէսինի սանա անլաթարրըրմ։ Ինձէ Մէրը կէլիյօր, սէնի ալըպ պերապլէր եէմէք օտասընա կէօթիւրմէք իւզրէ։ . .

Գօնթ՝ Մատամ Ըզմօրտէնի գօրթուղունա ալըպ, միսաֆիրլէր եավաշ եավաշ վէ չիֆիթ չիֆիթ, մէրմէր նէրթիւպանտան չզարդ, թահթաբօչուն գարանլըգ հաինէ նիհագէթլէ ֆէվգ էլ ատէ սուրէթտէ միւղէյնէն վէ միանվվէր օլան հէմէք օտասընա կիրտիլէր։ Սարա պիր ազ քէնտիյի պուլմուշ օլտուզունտան, օթուրուպ էթրաֆա աթֆը նիկահ իթտիքտէ, Պլանշ իլէ Մատլէնին արասընտա օթուրմուշ օլան Սէվրագ կէօրիւնէ իլիյտի։ Հաքիմանէ վէ թէհտիտամլիկ պիր նազար իլէ Սէվրագըն եիւզիւնէ պագտը իսէ տէ, Սէվրագ՝ Սարանը չու նազար իլէ նէ տիմէք իսթէմէտիկինի անլայամասը, Ֆրօսարա վերմիշ օլտուղու սրրընը մէյտանա չզդմըշ օլտուզուզունու մէմուլ իմմէտի։ Հալ պու քի, պիր թագըմ տէտիսէլի թէսավվուրար իլէ ուղրալան վէ հէր կէօնա միչքիլրընը էօնինիա ալտրագ, կէրէք ատոթու Սէվրագը վէ կէրէք քէնտիտինին սատատթը հալինի թէէմին իթմէք տէվտասընա ամէ-միւշ օլան Ֆրօսար՝ Սէվրագը էլէ վէրմիշ իսի։

Թամամն պալանդրմընտա, կիւզէրան իտէն սէօկպէթլէր բէք նէզմիկոլ-մայրպ, եալընըզ Գօնթ Գանալէհյլ, նէզաքէթի իգթիզանընա, էվ սահիպի-նէ տիտ օլան վազիֆէյին իճրասընա զայրէթ իթմէքտէ իսի։ Սարա իսէ հէր նէ գատար բէրէյանի զիհնինի պէլլի իթմէմէկէ չալըշըր իսի իսէ տէ, տալ-զընլըգտան զաշ ալամայրպ, Սէվրագը իթմիշ օլտուզու մինանիքդլրը տիս-չիւնիւր տուբուր իսի։ Անընն թավր ու հարէքէթինի տիգգաթլընա թէտիգ վէ թէֆթիշ իթտիքճէ, Սէվրագը միբրասիկինի քէչի իտէր իսի։ Սէվրագը պրագրպ սամուչմաշա մուվաֆֆիգ օմմագ իւրքէ, քէնտիսինի պատարքը թէէմին իթմէք նէյէքը գաթիչէտինտէ պուլունմուշ օլտուզունա Սարա ֆէհմ էյլէտի։

(ԺԷՔ.)

(93)

ԳՕՆԹԷՍ ՍԱՐԱ

Մ Ի Ս Թ Է Ր Ճ Ի Մ Ի

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Շու լսթիֆ վէ նազիք զըղնղազը սէվմէք տէյիլ։ ատէթա օնա թարար իսի։ չիւնքի զէվճէսի Սարատան պիլէ նակլ օլմամասը տրգգաթ վէ իհթիմամը, Պլանշ՝ Գօնթտան ասլա վէ զաթա տիրիզ իթմէզ իսի։ Պլանշն ահէ-թէ ահէսթէ իչերիյէ իշլէյէն վէ տէվա վէ չարչէսի պուլունմայան պիր խասթալըզ ուզրամըշ օլմասը տէր հալ Գօնթաեն գիհնինի իսթիսալ իտէրէք վէսվէսինտէն տիթրէմէկէ պաշլատը։ Ֆլորիտէսի Մարքիզ ու Սիներընն էօլիսմինէ սէպէպ օլան քէսէր վէ մահզունյէթ, գըզը Պլանշն սիմասընա տա-խի թէէսիր իթմիշ օլտուզունու Գօնթ միչահէտ էյլէտի։ Պլանշն սէսիզ սէտասըզ հէր կէօնա քէսէր վէ էլէմ թէհամմիլ իտէպիլէճէյինի վէ սըրրընը քիմսէյէ աչմադա թէնէզգիլ իթմէյէճէյինի բանա պիլիր իսի։ Ամճապա պի-րիտինի սէվիյօր տա իգրար իթմէք թարէ՞մէյօր մու տէյու, Գօնթ՝ չիւհկէյէ վարարդ, Պլանշը պիր ազ սէօյլէմէք հէվէսինէ տիւշտի։

—Պիլո՞ամսինի, գըզըմ քի, սէն պանա քեամիլէն թէպիմ օլապիլիրսին։ պիր ազ վագըթտան պէրու սէնի մահկոմա վէ միւքէտտէք կէօրիյօրում։ Եկէր պիր տէրտ ու գասավէթին վար իսէ, անլաթ պանա, սէնի օ տէրտ վէ գասավէթտէն գուրթարամադրմա էմին, վէ սէնին սատատթի հալին ուզրունտա հիչ պիր չեր։ Էսիրկէմէյէճէկիմ գանի օլ։ . . . խալիսթիր էլտէն պրագմա, սէօյլէ պանա, գալպին քեամիլն բահամ վէ սերպէ՞սթ մի տիր։

—Պէնիմ սէպէպիմէ պիհուզուր օլմա, բէճա խոտրիմ, եկէրչի պիր սըրր աչմագ լազըմ կէլէճէք օլուր իսէ։ . . .

Պիր եալան տահա սէօյլէմէք իսթէմէտիկինտէն՝ Պլանշ սէօպիուիս քէսսի, վէ ժէնէրալըն ֆէվգ էլ ատէ տիգգաթը տինէլէտիկնի կէօրմէքլէ, կիւլմէկէ պաշլայըպ։

—Սէնի մէՇՈՒՆ ԻԹՄԷՔ իւզրէ էվլէնէճէյիմ վէսսէլամ։ . . . Անճագ բէք չարուզ տէյիլ։ սիհրոյազ մասալարընտա օլտուզու միկրու, նատիր պուլունուր պիր բրէնս էլէ կէչիրմէկէ չալըշմատըզմ նէ՞ մալիւմ։

Մուախխարէն թէքրար աղըր պիր թավր քէպպ իտէրէք։

—Սէվրագըն եարըն ելինէ ձէպիրէ կիտէճէք օլտուզունա մալիւմաթըն վա՞ր մը տըր, տայրճըզըմ, տէյու սիւալ իթտի Պլանշ։

—Նէ՞ տէյօրսուն, եա՞ըրն մը։ միւմքին տէյիլ։ տահա կէլէլի գա՞չ կիւն օլտու քի։ . . .

—Պիր չարիէք էվվել պանա տա Ֆրօսար սէօյլէտի։ . . . էօյլէ պիր Նակէհանի կիտիչ քի վարիէտինի միսթաղրազը քէտէր իտէճէք տիր։

—Ճիննէթէ ուղրամըշ օլմալը, չու Բիէր, պիր միւտտէթտէն պէրու, օնա տա նէ օլտու, անլայամատարմ կիթտի։ Բէք Նէգաբէթլի, վէ հէր քէսէ միլիթէֆիթ պիր տէլիգանլը լքէն։ . . . պիրտէն պիրէ օ տա սսքիթ վէ սագիլ պիր հալ քէսպ էյլէտի։ . . . պու իշին ասլընը անլամալը յըմ։ Էլպէթթէ քի պիր սէպէպ վէ հիքմէթ թանքընտա տրը։

Պլանշ՝ Գօնթա սէօյլէմիշ օլտուղու սէօպէրին նէթիճէսի նէ՞րէյէ վարա-պիլէճէյինի հիտա, վէ Սէվրագը նէ՞ տերէճէ միւչքիլ պիր հալէ վազ էյլէտիկինի տէրք իտէմէտիկինտէն, եալընըզ սէվտիկի պիր քիմսէնին թէրը վէ մուֆարագաթ իթմէսինի մէն իտէպիլէճէք թէտապիրի իթթիխազ իթմիշ օլմա-սընտան մէՇՈՒՆէն Գօնթտան այրըլըր։ Շու սըրատա մարպախ տարիէսինտէն չան ուրույմաղլա, ճէմիի միսաֆիրէր թանքարօչա տօղրու հիւճում իթտիէր։ Օրթալըգ գարարմադտա օլուղ, սալօնլարըն ըշրը արալըգ օլան գարուլարտան արշարը աքս իթմէքտէ իսի։ Գօնթ՝ զինէի զայէթ մէշղուլ հալտէ, քէմալի նէշէ իլէ Լա Լիվինիէր իլէ կէօրիւշմէքտէ օլան Սարաէա եաղլաշըպ, վէ պիր թարաֆա ալըպ։

—Կէօրիւնիւր քի, Սէվրագ վէտա իթմէկէ կէլմիշ։ պուռնտան պիր չէյ անլայասիկյօ՞րմուսուն։ էկէր սէօյլէնիլէն տահիկ իսէ Սէվրագ եարըն երինէ ձէզայիրէ կիտէճէքմիշ։

Իսապէթ քի թահթաբօչուն գարանլըգլըղընտան, Սարանը հիսս էյլէտիկի հէյէճանը չէտիտի Գօնթ սէպէմէտի։ Պիր տիթրէմէք տիր թուրտու, գուլագլարը էօթմէկէ պաշլատը, կէօզլէրի գարարտը։ Թէհամմիւլու զայրը գասիկ պիր հարարէթ տինէսինի եագըպ թուրթուրտու։ կէօյա կէօքսինէ սթէշ քէսկիմիշ պիր սէմիր թահթա գօյմուշչար հիպի, չզարրդ սթմագ իւզրէ էլինի կէօքսինէ կէօթիւրտու։

—Շիմտի օնու սէօյլէյօրում։ պու տէյիզտանլրընը թուրթուրու եօլտան պիր չէյ անլայամայօրում։

—Ֆիլ վագը անլաշըլմազ հալ, տէյու թէքրարլատը մէյեուսէն Սարա։

—Վէ ֆագաթ թանամտան սօնրա, պիր թարաֆա չէքիպ կէօրիչէճէյիմ։ . . . նէթիճէսինի սանա անլաթարրըրմ։ Ինձէ Մէրը կէլիյօր, սէնի ալըպ պերապլէր եէմէք օտասընա կէօթիւրմէք իւզրէ։ . .

Գօնթ՝ Մատամ Ըզմօրտէնի գօրթուղունա ալըպ, միսաֆիրլէր եավաշ եավաշ վէ չիֆիթ չիֆիթ, մէրմէր նէրթիւպանտան չզդմըշ, թահթաբօչուն գարանլըգ հաինէ նիհագէթլէ ֆէվգ էլ ատէ սուրէթտէ միւղէյնէն վէ միանվվէր օլան հէմէք օտասընա կիրտիլէր։ Սարա պիր ազ քէնտիյի պուլմուշ օլտուզունտան, օթուրուպ էթրաֆա աթֆը նիկահ իթտիքտէ, Պլանշ իլէ Մատլէնին արասընտա օթուրմուշ օլան Սէվրագ կէօրիւնէ իլիյտի։ Հաքիմանէ վէ թէհտիտամլիկ պիր նազար իլէ Սէվրագը եիւզիւնէ պագտը իսէ տէ, Սէվրագ՝ Սարանը չու նազար իլէ նէ տիմէք իսթէմէտիկինի անլայամասը, Ֆրօսարա վերմիշ օլտուղու սրրընը մէյտանա չզդմըշ օլտուզուզունու մէմուլ իմմէտի։ Հալ պու քի, պիր թագըմ տէտիսէլի թէսավվուրար իլէ ուղրալան վէ հէր կէօնա միչքիլրընը էօնինիա ալտրագ, կէրէք ատոթու Սէվրագը վէ կէրէք քէնտիտինին սատատթը հալինի թէէմին իթմէք տէվտասընա ամէ-միւշ օլան Ֆրօսար՝ Սէվրագը էլէ վէրմիշ իսի։

Թամամն պալանդրմընտա, կիւզէրան իտէն սէօկպէթլէր բէք նէզմիկոլ-մայրպ, եալընըզ Գօնթ Գանալէհյլ, նէզաքէթի իգթիզանընա, էվ սահիպի-նէ տիտ օլան վազիֆէյին իճրասընա զայրէթ իթմէքտէ իսի։ Սարա իսէ հէր նէ գատար բէրէյանի զիհնինի պէլլի իթմէմէկէ չալըշըր իսի իսէ տէ, տալ-զընլըգտան զաշ ալամայրպ, Սէվրագը իթմիշ օլտուզու մինանիքդլրը տիս-չիւնիւր տուբուր իսի։ Անընն թավր ու հարէքէթինի տիգգաթլընա թէտիգ վէ թէֆթիշ իթտիքճէ, Սէվրագը միբրասիկինի քէչի իտէր իսի։ Սէվրագը պրագրպ սամուչմաշա մուվաֆֆիգ օմմագ իւրքէ, քէնտիսինի պատարքը թէէմին իթմէք նէյէքը գաթիչէտինտէ պուլունմուշ օլտուզունա Սարա ֆէհմ էյլէտի։

(ԺԷՔ.)

ԳՈՒԹՕՈՒՄՃԸԼԱՐ

Օն պէշ երիսմ սէնէ էվվէլիսինէ տէկին, գուլումճըլըգ, միլքիմիզտէ վէ ալէշ խուսուս միլէթիմիզտէ բէք բարլագ պիր սանաթ հիւքմիւնտէ պուլունմադտա իքէն, միտտէթը մէզքիւրտէն պէրու կէրեյի կիպի ինգրազ պուլմըշ տըր։

Վագա չիմի տախի, պէլքի էվվէլքինտէն տէ զնյատէ իշ պէճէրէն գուլումճըլարըմըզ պուլունմադտա իսէ տէ, տիկէր եանտա գալան պէօյիւք էքսէրիյէթէն, էվվէլքինէ նիսպէթէն բէք կէրիտէ գալմըշ օլտուգլարը աշիքեար պիր մատտէ տիր։

Սահիհ տիր քի երլի գուլումճըլըղին ինգրազ պուլմասը, իսթիգրազլար տէվրինին ինգրազընտան պաշլամըշ տըր։

Ցագաթ էճնէպիտէն կէլէն վէ Պէյօղլու մաղազալարընտա սաթըլան ճէվահիրին տախի Սթամպօլ թարաֆը գուլումճըլարընտ պէօյիւք պիր վուրկուն օլտրզը ինքեար օլունմադ։

Ինքեար օլունմայան տիկէր պիր ճիհէթ տահա վար իսէ տէ, օնա տախի պինէֆս երլի էհալիսիզ էհէմմիյէթ վերմէյօր։

Պու տէտիրիմիզ ճիհէթ տախի, հէմ Սթամպօլ գուլումճըլարըմըզըն էվրօբատան կէլէն միւճէվհէր գատար կիւզել վէ ֆասօնը իշ չըգարապիլմէքտէ օրմալարը, վէ հէմ տէ Սթամպօլտա եարբլան իշտե էվրօբա իշինտէն տահա զիյատէ սաղլամըգ վէ գըյմէթի հագըգի պուլունմասը ճիհէթի տիր։

Ցագաթ պիզ պու ճիհէթինէ սասրնա կիրիշմէզտէն էվվէլ, տինեա իւզերինտէ միւճէվհէրին ասըլ խրտմէթի նէ օլտրզընտան, վէ գըյմէթի հագդիգինինէ նէ՛ տէրէճէտէ տիգգաթ օլունմասընա լիւզում պուլունմասընտան պահս իթմէք իսթէրիզ։

Վագա միւճէվհէրին ասլը, պիր սիւս տիր։

Ցագաթ միւճէվհէրին սիւսի, իրէքլի տըրը ֆիսթանլար, բասթ կէլէն բիւգիեար իլէ մոտասը թէպաթլ օլան չարգալար վէ էմասալէրինէ մախսուս օլան սիւսնէվինտէն տէյիլ տիր։

Ֆէսթանլար վէ չարգալար էսքիրլէր չիւրիւրլէր վէ մահվ օլուրլար, վէ էն չօղու պիր գաչ սէնէտէն, պու սընրֆտան պուլունան սիւսլէրին հիչ պիր էսէրի պիլէ գալմազ։

Ճէվահիր սիւսի պու գաղիտէն տէյիլ տիր։

Ճէվահիր հէմ սիւս, վէ հէմ տէ էվլատտան էվլատա ինթիգալ իտէպիլէն տայիմի պիր վարիտաթ տըր։

Ճէվահիր, երքէքլէր թարաֆընտան գատընլարա հէտիյէ իտիլէն հէմ պիր սիւս տիր վէ հէմ տէ պիր իսթիգալ։

Ցիւնեանընն էն կիւզել ատէթլերինտէն պիրիսի տէ, հիչնի իգտիմիսմա կէրէք կիւզելի վէ կէրէք ագրապա թարաֆընտան կէլինէ միւճէվհէր հէտիյէ իտիլմէսի ատէթի տիր։

Ցիւնեանընն պին տիւրլիւ հալի օլուր, մէսէլա երքէք էօլիւպ տէ գատան պիր գաչ չօճուգլա օրթատա գալըր։ Եախոտ գարը գօճա պէնինտէ իմթիղաճսըզլըգ հուսուլէ կէլիպ պիրիրլէրինտէն այրըլըրլար։ Քի պու սօնրադքի հալատ տախի գարը մէյտանտա գալմըշ օլուր։ Չիւնքի երքէք կիգի իչլէյիպ բարա գազանմազ։ Եախոտ գազանատա տա կէրէք քէնարինին վէ կէրէք էվլատլարընն կէչինմէյէրինէ քեաֆի օլմազ։

Իշթէ պէօյլէ սըրալարտա, գատընընն էլինտէ պուլունան սիւս ճէվահիրի, պիր մէտտրը թէայիւշ օլմուշ օլուր։

Կէլինլէք սիւսի օլան ճէվահէրին նէ՛ գատար ֆամիլեալար գուրթարմըշ օլտրզընա իգնա օլմազ իշիւն։ Հիչ պիր քիմսէնին խարիճտէն իսպաթլարա լիւզումը եոգ տըր։

Իսախ միւճէվհէրէ բարա վերէն տատէ, անընն կէսօթէրիյ նէվինտէն օլան սիւսինտէն զիյատէ, գըյմէթի հագդիգինինէ տիգգաթ իլէմէյիպ տէ, վէ ֆիսթանա վէ չարգալա բարա վերիր կիպի։ Եալընըզ կէչիճի պիր սիւս իշիւն բարա վերիյօր օլմատրզընա իգնա օլմալը տըր։

Աթալարըմըզ կիւնիւնտէ պիր քիւրէ եախոտ պիր երիզիւք, անասընը տա, գըզընը տա, թարնունա տա կէլին իթտիքտէն օօնրա, երինէ սէրմայէսինի թութապիլիր իսիլ։

Պիզիմ կիւնիւմիւզտէ իսէ։ Սթամպօլտանքի գուլումճը չարչըսընտան սաթըն ալընան միւճէվհէր, թէքրարէն այնի չարչըսա սաթըլտրզընտա ագալլի երիզտէ 70—80 թութմադտա իքէն։ Ամճապա պիրիտինի սէվիյօր տա իգրար իմթէ՞մէյօր մու տէյու, Գօնթ՝ չիւհկէյէ վարարդ, Պլանշը պիր ազ սէօյլէմէք հէվէսինէ տիւշտի։

—Պիլո՞ամսինի, գըզըմ քի, սէն պանա քեամիլէն թէպիմ օլապիլիրսին։ պիր ազ վագըթտան պէրու սէնի մահկոմա վէ միւքէտտէք կէօրիյօրում։ Եկէր պիր տէրտ ու գասավէթին վար իսէ, անլաթ պանա, սէնի օ տէրտ վէ գասավէթտէն գուրթարամադրմա էմին, վէ սէնին սատատթի հալին ուզրունտա հիչ պիր չեր։ Էսիրկէմէյէճէկիմ գանի օլ։ . . . խալիսթիր էլտէն պրագմա, սէօյլէ պանա, գալպին քեամիլն բահամ վէ սերպէ՞սթ մի տիր։

—Պէնիմ սէպէպիմէ պիհուզուր օլմա, բէճա խոտրիմ, եկէրչի պիր սըրր աչմագ լազըմ կէլէճէք օլուր իսէ։ . . .

Պիր եալան տահա սէօյլէմէք իսթէմէտիկինտէն՝ Պլանշ սէօպիուիս քէսսի, վէ ժէնէրալըն ֆէվգ էլ ատէ տիգգաթը տինէլէտիկնի կէօրմէքլէ, կիւլմէկէ պաշլայըպ։

—Սէնի մէՇՈՒՆ ԻԹՄԷՔ իւզրէ էվլէնէճէյիմ վէսսէլամ։ . . . Անճագ բէք չարուզ տէյիլ։ սիհրոյազ մասալարընտա օլտուզու միկրու, նատիր պուլունուր պիր բրէնս էլէ կէչիրմէկէ չալըշմատըզմ նէ՞ մալիւմ։

Մուախխարէն թէքրար աղըր պիր թավր քէպպ իտէրէք։

—Սէվրագըն եարըն ելինէ ձէպիրէ կիտէճէք օլտուզունա մալիւմաթըն վա՞ր մը տըր, տայրճըզըմ, տէյու սիւալ իթտի Պլանշ։

—Նէ՞ տէյօրսուն, եա՞ըրն մը։ միւմքին տէյիլ։ տահա կէլէլի գա՞չ կիւն օլտու քի։ . . .

—Պիր չարիէք էվվել պանա տա Ֆրօսար սէօյլէտի։ . . . էօյլէ պիր Նակէհանի կիտիչ քի վարիէտինի միսթաղրազը քէտէր իտէճէք տիր։

—Ճիննէթէ ուղրամըշ օլմալը, չու Բիէր, պիր միւտտէթտէն պէրու, օնա տա նէ օլտու, անլայամատարմ կիթտի։ Բէք Նէգաբէթլի, վէ հէր քէսէ միլիթէֆիթ պիր տէլիգանլը լքէն։ . . . պիրտէն պիրէ օ տա սսքիթ վէ սագիլ պիր հալ քէսպ էյլէտի։ . . . պու իշին ասլընը անլամալը յըմ։ Էլպէթթէ քի պիր սէպէպ վէ հիքմէթ թանքընտա տրը։

Պլանշ՝ Գօնթա սէօյլէմիշ օլտուղու սէօպէրին նէթիճէսի նէ՞րէյէ վարա-պիլէճէյինի հիտա, վէ Սէվրագը նէ՞ տերէճէ միւչքիլ պիր հալէ վազ էյլէտիկինի տէրք իտէմէտիկինտէն, եալընըզ սէվտիկի պիր քիմսէնին թէրը վէ մուֆարագաթ իթմէսինի մէն իտէպիլէճէք թէտապիրի իթթիխազ իթմիշ օլմա-սընտան մէՇՈՒՆէն Գօնթտան այրըլըր։ Շու սըրատա մարպախ տարիէսինտէն չան ուրույմաղլա, ճէմիի միսաֆիրէր թանքարօչա տօղրու հիւճում իթտիէր։ Օրթալըգ գարարմադտա օլուղ, սալօնլարըն ըշրը արալըգ օլան գարուլարտան արշարը աքս իթմէքտէ իսի։ Գօնթ՝ զինէի զայէթ մէշղուլ հալտէ, քէմալի նէշէ իլէ Լա Լիվինիէր իլէ կէօրիւշմէքտէ օլան Սարաէա եաղլաշըպ, վէ պիր թարաֆա ալըպ։

—Կէօրիւնիւր քի, Սէվրագ վէտա իթմէկէ կէլմիշ։ պուռնտան պիր չէյ անլայասիկյօ՞րմուսուն։ էկէր սէօյլէնիլէն տահիկ իսէ Սէվրագ եարըն երինէ ձէզայիրէ կիտէճէքմիշ։

Իսապէթ քի թահթաբօչուն գարանլըգլըղընտան, Սարանը հիսս էյլէտիկի հէյէճանը չէտիտի Գօնթ սէպէմէտի։ Պիր տիթրէմէք տիր թուրտու, գուլագլարը էօթմէկէ պաշլատը, կէօզլէրի գարարտը։ Թէհամմիւլու զայրը գասիկ պիր հարարէթ տինէսինի եագըպ թուրթուրտու։ կէօյա կէօքսինէ սթէշ քէսկիմիշ պիր սէմիր թահթա գօյմուշչար հիպի, չզարրդ սթմագ իւզրէ էլինի կէօքսինէ կէօթիւրտու։

—Շիմտի օնու սէօյլէյօրում։ պու տէյիզտանլրընը թուրթուրու եօլտան պիր չէյ անլայամայօրում։

—Ֆիլ վագը անլաշըլմազ հալ, տէյու թէքրարլատը մէյեուսէն Սարա։

—Վէ ֆագաթ թանամտան սօնրա, պիր թարաֆա չէքիպ կէօրիչէճէյիմ։ . . . նէթիճէսինի սանա անլաթարրըրմ։ Ինձէ Մէրը կէլիյօր, սէնի ալըպ պերապլէր եէմէք օտասընա կէօթիւրմէք իւզրէ։ . .

Գօնթ՝ Մատամ Ըզմօրտէնի գօրթուղունա ալըպ, միսաֆիրլէր եավաշ եավաշ վէ չիֆիթ չիֆիթ, մէրմէր նէրթիւպանտան չզդմըշ, թահթաբօչուն գարանլըգ հաինէ նիհագէթլէ ֆէվգ էլ ատէ սուրէթտէ միւղէյնէն վէ միանվվէր օլան հէմէք օտասընա կիրտիլէր։ Սարա պիր ազ քէնտիյի պուլմուշ օլտուզունտան, օթուրուպ էթրաֆա աթֆը նիկահ իթտիքտէ, Պլանշ իլէ Մատլէնին արասընտա օթուրմուշ օլան Սէվրագ կէօրիւնէ իլիյտի։ Հաքիմանէ վէ թէհտիտամլիկ պիր նազար իլէ Սէվրագը եիւզիւնէ պագտը իսէ տէ, Սէվրագ՝ Սարանը չու նազար իլէ նէ տիմէք իսթէմէտիկինի անլայամասը, Ֆրօսարա վերմիշ օլտուղու սրրընը մէյտանա չզդմըշ օլտուզուզունու մէմուլ իմմէտի։ Հալ պ

պէհէթը իմ սէպէպի իւէ կիթ-մէյիպ։ Միհրանը սոզրուտան տօղրուլա Համտի պէյին խանէ-սինէ կիթտիկինէ տարը օլան է-տիլէյի, պու պապատէ պիր տէրէ-ճէյէ գատար պահս ճէրէյան իթ-մէսի տէնէթէ։ Թափիրէն պէ-յան էյլէտիմ քի, զապթնտա մու-հարբէր տիր, միւբաճաաթլա թահսիհ իտիյսին։

Բէյ՝ Գօլօլեան էֆէնտիյէ խի-թապէն.—Զապթը տինէյինիզ, էքսիք պիր չէյ վար իսէ սէօյլէ-յինիզ։

Գօլօլեան էֆ.—Էվվէլճէ արզ իթմիշ օլտուղում պիր չէյ վար ի-սի քի զապթա տէրճ իտիլմէմիշ։

Բէյ.—Նէ՞ տիր։

Գօլօլեան էֆ.—Էվվագը տա-վայը միթալէա իտէճէկիմի, վէ միյվէքքիլիմ հուգուգը չախսիյէ փոթիտասը վերէճէկի տիր։ զա-թէն իգամէի տավա օլտուճմըշտը, իսթիտասը տա հազրը տը։

Բէյ.—Ցավանրզը թասվիր ի-տինիզ։

Գօլօլեան էֆ.—Էսասը տավա իւշ նէվ տիր։ Բէյ էֆ. հազրէթ-լերի, պու իշ հազդնտա էն էվ-վել թուրթուլմուշ օլան ժուրնալ ներտէ իսէ պուլունսան տա օ-գունսուն։

Բէյ՝ զապթ քեաթիպի էֆէն-տիյէ.—Պուլունըզ։

Համպի պէյ.—Հուգուգը չախ-սիյէլերինի իտտաա իթսինլէր տէ սօնրա ժուրնալ օգունսուն։

Գօլօլեան էֆ.—Պէն վէքիլիմ, միպէ քիրիլմին հուգուգը մու-հաֆազա իշին էվրագը թէզգի-գէ հազդըմ վար տը։

Զապթ քեաթիպինէ մագամը ըիյասէթտէն օլտուն էմր իւդ-ըինէ «Ալթունիզատէ մէրքէզի գօմիսէրի Մէհմէտ Իզզէթ» իմ-զալը ժուրնալ դրաաթ օլունուր։

Գօլօլեան էֆ.—Էֆէնտիյէ արզ էրլէտիկիմ կիպի, էսասը տավա իւշ նէվ տիր, վէ պունլար տա գավրիը թէֆրիգ տէյիլ տիր։

(Տէվամ)

ԺԱՄԸ ՔԱՆԻ՞ Է

—

(Տէ-Ուէյ Նէ-Իէդզէն գէլմ)

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

Ըսինք թէ հին Արաբացիք և ժամեան սատեղագէտք, օրն կէս օրէն հարթել կ'սկսէին և թէ քա-ղաքական օրն ալ կ'սկսէր կէս գիշերին։ Արդ ինչպէս որ արդէն գիտենք, կէս օր կը լինի երբ ա-րեգակն միջօրէականին վրայ կը հասնի, և թէ ստուերացոյցին ստուերն երբ ամենակարճ երկայ-նութիւն մը կ'ստանայ Արդի Բա-բիգիանբ.քայական պալատան պար-տիզին մէջ փոքր թնդանօթ մը կայ, որ ճշդիւ նոյն քաղքին մի-ջօրէականին դրիւք տեղաւորո-ւած է։ ամէն գատ նոյն թնդա-նօթին վրան խոշորացոյց ապակի մը զետեղուած ըլլալով, արե-գական միջօրէականին վրայ հա-սած ատեն՝ անոր ճառագայթնե-րը իր վրայ կեդրոնացնելով թնդանօթին կրակ կուտայ։ Պար-տիզին քովերն շարուած հետա-քրքիրք մեծաւ անձկութեամբ թնդանօթին պայթման ժամուն կ'սպասեն, իրենց ժամացոյցներն շտկելու համար։ Արդ այս պայթ-ման միջոցն ուրիշ բան չէ բայց եթէ ճշդ կէս օրն, արեգական ժամն։ «բուն» կամ «ճշմարիտ» ժամն։ բայց պէտք է գիտնալ որ, ինչպէս Պ. Լրբոթ իւր «Ժամը քա-նի՞ է» վերնագրով յօդուածոյն մէջ կ'ըսէ, ճշմարիտ ժամէն նուազ ճշմարիտ բան մը չիկայ։

Արդ երկիրս արեգական բ-ոլորտիքը, միջօրէական շարժմամբ չի դառնար, որովհետեւ իւր շրջած ճամբուն ձեւը, ոչ թէ ճշգրտագծեւ, այլ ձուագիր է։ Երբ որ երկիրս իւր ուղղին, արեգական ամե-նամօտ եղող մասն, այսինքն պե-րիհելիոնի սահմանները՝ Օդեկ-տեմբեր և յունուար ամիսներուն մէջ կը շրջի, աւելի շատ կը շար-ժի քան թէ, իւր ուղղին աւելի հեռու գտնուող մասն, այսինքն ապհելիոնի սահմաններն՝ յունիս և յուլիս ամիսներուն մէջ շրջած պահուն։ Ասկէ կը հետեւի թէ արեգական առերեւոյթ շար-ժումն միօրինակ չէ։ Ասկէ զատ միշտ առերեւոյթ շարժումն հասարակածին վրայ 23° 27 հակ-եալ է այնպէս որ, արեւակա-յին ատեն արեգակին օրուան մը մէջ շրջուած աղեղն հասարակա-ծին զուգահեռական է, ուր որ այս աղեղն գիշերահաւասարաց ժամանակն նոյն գծին վրայ հակ-եալ է։ Այս երկու դէպքերէն կը պատճառի որ, արեգակն ամէն օր 24 ժամուան 0 վայրկենի և 0 երկվայրկեանի կանոնաւոր ու մի-օրինակ միջոցէ մ'եռքն միջօրէա-կանին վրայ չի հասնիր։

Արդ աստեղագէտք ժամանա-կի չափուն համար մի միօրինակ չափ ստեղծելու համար, յիշեալ շարժման անկանոնաւորութիւն-ներն սրբագրել կամեցան (որ ինչ-պէս գիտենք երբեմն շատ արագ և երբեմն ալ նուազ արագապէս կը կատարուի) ու կազմել ուղ-ղին «միջին ժամանակ» մը, նկա-տելով ճշմարիտ արեգական հետ պատուհճեալ .կամ «կեղծ» արե-գակ մը որ կատարեալ կանոնա-ւորութեամբ մը շարժի։ Ասոր համար աստեղագէտք երեւակա-յեցին թէ, պերիհելիոնի ատենն այն ժամանակն յորում ճշմարիտ կամ բուն արեգակը իւր շարժու-մըն պիտի սկսի, անհաւասար տարածութիւններ ունեցող ա-ղեղներ շրջելով, մի և նոյն ատե-նըն նաեւ ճամբայ ելլէ կեղծ ա-րեգակը և միօրինակ շարժմամբ մը վարեալ ըլլայ։ այս միօրինակ շարժման արժէքն հաւասար ըլ-լալով բուն արեգական միջին ա-ռագութեան։

Անանկ ենթադրուած է թէ այս կեղծ արեգակը օրուան մը մէջ հա-սարակածին վրայ 360°/365·2422 կամ 0°59'39" ի հաւասար աղեղ մը կը շրջի, և միջօրէականին վրայ կը հասնի միւնոյն մաթեմատիկեան միջոցին, այսինքն ճիշտ 24 ժա-մէն կամ 86400 երկվայրկեանէն առաւ։

Արդ քաղաքական օրուան տե-ւողութեան միջոցն ալ այսչափ է։

Երկիրս պերիհելիոնէն յուն-ուարի 1ին կանցնի։ Այս ժամա-նակէս քանի մ'օր յառաջ 25 կամ 26 դեկտեմբերին միջին ժամա-նակը բուն ժամանակին հաւասար է։ Այս միջոցէս սկսեալ, միջին ժամանակն՝ բուն ժամանակն հետ-գհետէ կը կանխէ մինչև 10 կամ 11 փետրուար, յորում երկու ժա-մանակաց մէջի տարբերութիւնը հասնի 14 վայրկեան 30 երկվայրը-կեանի։ Յետոյ այս տարբերութիւնը ատեն մը անդադար աճելով հասնի 14 մայիսին իւր ամենա-չատութեան ժամանակը 4 ղայրը-կեան չանցնիր։ յետոյ նուազելով կը յառաջանայ մինչև 15 յունիս։ երբ դարձեալ երկու ժամանակ-ներն իրարու կը զուգընթանան։ Յորմէ հետէ միջին ժամանակը ատենաբար օրէ օր բուն ժա-մանակին վրայ կը յառաջէ, մին-չև 26 յուլիս։ երբ յառաջացումն 6 վայրկեան 45 երկվայրկեանի կը հասնի։ յետոյ այս յառաջացումն կը նուազի և 31 օգոստոսին դարձեալ զուգընթացութիւն յա-ռաջ կուգայ։ Վերջապէս միջին ժամանակը բուն ժամանակէն ետ կը մնայ և այս յետամնացու-թիւնն 3 նոյեմբերին 16 վայրկե-նէ աւելի է։ յորմէ հետէ նուա-զելու կսկսի մինչև 25 դեկտեմ-բեր։ որ ամիս սկզբնակետին ամ-ծաթուականն է։ Այս միջին և բուն ժամանակաց մէջի տարբե-րութիւնն «ժամանակի հաւասա-րութիւն» կը կոչուի։

Արդ ինչպէս որ տեսանք տա-րին չորս անգամ միայն միջին ժամանակն բուն ժամանակին հա-ւասար է և թէ ուրիշ ատեններ երբէք այս երկու ժամերն իրա-րու հաւասար չեն, անոր համար ալ ժամաւորը տախտակներ շինուած են, որոնց մէջ տարուան ամէն օրուան համար ժամանակի հաւա-սարութեան արժէքն տրուած է։ Այս տախտակներն կը գտնուին Գաղղիոյ երկայնութեանց պաշ-տօնարանին ամէն տարի հրատա-րակած տարեգրոյն և ժամանա-կաց Գիտութիւն անուն գրքինմէջ։

Արեգակնային ժամացոյցք հար-կաւ բուն ժամանակը կը ցուցը-նեն։ եթէ ժամացոյցնիս շտկելու համար արեգակնային ժամացոյցն գործածել ուզենք, ժամանակի հաւասարութիւնն ցուցնող տախ-տակին դիմելու է։ Այս տախտա-կըն ամէն օր միջին ժամանակին բուն ժամանակին վրայ ունեցած առաւելութիւնն կամ նուազու-թիւնն ցուցնելով և թէ արեգակ-նային ժամացոյցն որ և իցէ ատեն բուն ժամն նշանակելով, ասկէ անմիջապէս մեր ժամացոյցին նը-շանակելիք միջին ժամն կրնանք հետեւցնել։

ՀԵՐՈՆԻՄՈՍ ԳԱՐՍԵՂԵԱՆ
Ո-ոսոյնէ Ա-ոդեղգէոս-Ղեան

(Տէվ-դ)

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՖԻԼԻՊ

Ֆիլիպէ մուխպիրիմիզտէն դեկ-տեմբեր 11 թարիխիյէ ալտըղը-մըզ պիր մէքթուպ տը։

Պէնտը տապզգրմտա պէյան օ-լունտըղը վէճիլ, Բումէլիի Շար-գինին մէճլիսը մէպուսանը՝ միւ-զաքերթրնա տէվամ իթմէքտէ օլուզ, հաթթա իճրաֆիմի սախ-ինտէ իբի գարար տախի թատ-տիգ իթմիշ տիր քի, իբիսի տէ յանը թահսին ու սիթայիշ օլ-տուղընը ալէմթաստիգ իտէր։

Իշպու գարարարտան պիրիսի՝ պունտան պէօյլէ միլլէթիմիզտէ ինչա օլունճագ հէր նէվ պինա վէ մէսքէն իւշ սէնէ միւտտէթ իլէ էվլաք վերկիսինտէն մուաֆ օլաճագլարընա տարիր տիր։ Իշ-պու գարար կէլէճէք սէնէի մա-լիյէ իպթիտասընտան, էսանի 1885 սէնէսի մարթը բումիսինին պիրինտէն պէտ իլէ իճրա օլու-նաճագ տը։

Շու թէպիրտէն մագասատ չէ-հիրլէրսէ էպնիյէնին թէքսիրի իլէ միլլէթին իմարը օլտուղու մալիւմ տիր։ Շու խուսուս տախի չայանը տրգգաթ տրը քի, պէշ ալթը սէնէյէն պերու միլլէթիմիզին չէհիր, գասապա վէ դարիճ յէլէնինտէ էպնիյէնը խալիֆէն խալի արթիրը, ալէքսանսուս Ֆէ-լիպպէ չէհրի՝ հատիսէի զանլէտէն էվվել օլանա նիսպէթլէ էվ վէ տիւքքեան եիւզտէ օթուզ նիս-պէթինտէ թէքէսիւր իթմիշ տիր։ վէ էէնի եարբլան էվվէրին գրամը աղէմի էվրօբաբեարի վէ Սթամպօլուն կիւզել էպնիյէլերի-նէ միւշապհէ տիր։

Իքինճի գարարը տախի չուն-տան իպարէթ տիր։ Մալիւմ տիր քի, հէր մէմալիքը միւթէ-մատտինէտէ հէյէթը մուալլիմին թէմէթթիւ վերկիսինտէն վէ ապ-քերլիք վազիֆէսինտէն մուաֆ տը։ Ֆագաթ նէ միւլահազայա մէպնի իսէ, մալիյէ միւտիրը լա-հզը՝ մէղքիւր վերկինին տախ-ըսինի պիթթէվտ, մուալլիմէ-րին տախի մէգքիւր վերկիյէ իշ-թիրաք իթմէսինի թէքլիֆ իթ-միշ տիր։ Մէճլիս ազալարընն էմմիյէթի մութլագաբ՝ ճէօմա-աթը բուհանիյէմիզ մուրախասը վէ պինէն ալէյհ մէճլիսը մէզ-քիւրընն ազաի թապիիյէսինտէն օլան Տ. Արիստաքէս Հայը Բուս-ճուզլեան տախի տախիլ օլտրղը հալտէ։ Թէքլիֆի մէղքիւրը ըէտտ իլէ իքթիֆա իթմէյիպ, հէյէթը մուալլիմիրին պու կիպ վերկի-լէրտէն մուաֆիյէթի մատտէսի-նին վիլայէթին նիզամիամէի մա-սուսընտա սարահաթէն գիրք օ-լունմասընա գարար վերմիշլէր տիր։

Տէրսաատէթ Գատրքէօյ բա-բագլարընտան Գեր. Տէր Ոսկի քահանայ չէհրիմիզէ վասլ օ-լուպ, միւնքի բաղար կինի տա-խի մութանթան սուրէթտէ Գուա-տասը Շերիֆ Թադոխս էֆէնտի, վէ Բարոյ չէքլինտէ իթթիհատ վէ մուհապպէթ իւզերինէ կիւզէլ վէ մուէսսիր նասիհաթլար վեր-տի։ Բուհանիի մուամիլէյհ պիր գաչ կիւնէ գատար Տէրսաատէ-թէ ավտէթ իտէճէք տիր։

ՄՈՒՇ

Շէհրը մէղքիւր մուխպիրիմիզ-տէն դեկտ. 10 թարիխիյէ ալտը-ղընը պիր մէքթուպ տը։

Մուշ էրմէնի Գաթօլիք մէր-խասասը ֆագիրէթլու ճամճեան Յարութիւն եպիսկոպոս՝ զաթէն էրզրումտան 20 գատար Մուշու պէրպապէրինտէ օլարագ եօլա չըգ-մըշ օլուպ, Մուշա 8 սաաթ գա-լարագ քէնտիսինի գաղղըմտայա կիտէն քահանայ վէ աշխարհա-կան սայիր 40 ատիր իլէ Մուշ-տան 3 սաաթ ուզագըղդա կուս-բաղու քէօյինէ մուվասլէթ իթ-տիրտէ, մէղքիւր գարիյէնին սիւպեանը կիւզել պէթթէր թէ-րէնիւմ իտէրէք պէօյիւք պիր զիրէթլէ մէղքիւր գարիյէյէ կէ-թերիպ օկեճէսի իդդէթվէ ի-քրամ-լա օրատա իգամէթ իթմիշ, վէ էր-թէսի կիւնիւ եիւզ աթլըտան մի-թէճամուզ պիր ալայա Մուշա տօղրու եօլա չըգըլտըգտա, պիր խալը զէվամ քէնտինի գարը-լտայա կէվրէք, պունլարը-ն իշին-տէ Էրմէնի միլլէթինին մեթ-պէրանը տախի պուլունմուշ տը։ Մուշա եագլաշըլտըգ ճա բէյ տէր-բէյ քէնտինի գարշըլտայա կէ-լէն էհալինին սայրսը արթարագ, 150—200 ատիրլայա պալիղ օլմուշ վէ իշթէ պէօյլէ պիր ալալամ Մուշչէհ-բինէ կիրիլտիքտէ, Էրմէնի Գա-թօլիք մէքթէպի չակիրատը քի-լէսէ էլպիսէլերինի կիրինմիշ օ-տրգլարը հալտէ բուհանի պէյթ-լէր թէրէնիւմ իտէրէք՝ վէ միւ-շարէլէյհ մուրախասա էֆէնտի տախի բէամ մոր էլպիսէլերինի լապիս վէ աթա բաքիպ օլտրղը հալտէ։ սօգագլարտա տիղիրմիշ օ-լան խընճախընճ էհալինին իշին-տէն կէչիպ քէնտիսի իշին հա-գըրլանմըշ օլան իգամէթխանէյէ մուվասլէթ էլէմիշ, վէ օրատան մուամիլէյհ մուրախասա էֆէնտի տօղրու քիլիսէյէ կիտիպ տուա-տան սօնրա իդամէթխանէյինէ տէօնտիւքտէ, ֆէրմանը ալիշան գրաաթ օլունտուգտան սօնրա, Բատիշահընմզը էֆէնտիմիզ հազ-րէթլէրի վէ միւքէրա վէ վալի վէ մութասարրըֆ հազրաթը իշին տուալէր օգունուպ, հազրուն ֆիմինան օլմուշ, վէ նիհայէթնտէ մուրախասը մուամիլէյհ մուխթասար պիր նութգ իրատ իթտիքտէն սօնրա, ճէօմաաթ տապլըմըզ տը։

ՄԻԹՔԷՖԷՐՐԻԳԱՆ

Ֆօպրուճատաքի ասհապը արա-զի Թարաֆքնտան վէքիլէթէն պունտան 20 կիւն ագտէմ Տէր-սաատէթէ կէլմիշ օլան վէ պիրի իսլամ վէ տիկէթ Բում օլան իքի զէվաթ՝ 200·000է գարիպ օլան Տօպրուճա էհալիսինի իղաճ իթ-մէքտէ վէ անլէրի հիճրէթէ մէճ-պուր էյլէմէքտէ օլմասընտան տօ-լայը Բումանիա հիւքիմէթի ա-լէյհինտէ չիքեայաթը հավի սիւ-ֆէրաի էճնէպիյէյէ արղուհալար թագտիմ էյլէմէքտէ իմիշլէր։

—

Ախիրէն տարպ վէ մէյանը թէտավիւլ չըգարըլան չիլ մէճ-տիյէ իքիլիքլէրինտէն պիր խայ-լըսընն պազը սարրաֆլար թա-բաֆքնտան Անատօլու վէ Բումէլի ճիհէթինէ իրսալ օլունտըղընը վէ օրալարատա քէօյլու գըղ վէ գա-ըըլարընն պունլարը պայլարընա վէ կէրատնլարընա թագնմագ-տա օլտրգլարընը Թ. Հ-էէ-Ռ եա-ղըյօր։

—

Պրուսա Բէժի աճէնթէլիկի ա-լէյհինտէ թէչէքքի վէ իթհամաթ վագը Հօլամընա մէպնի Պրուսա աճէնթէսի Մ. Գալոյանի իւէ քէչֆ մէմուրը՝ Մ. Գոնթանթինիտ-ի տաբէն իտարէի մէգքիւրէնին պէօ-յիւք մէմուրինի թարաֆքնտան թէկֆիրիշ ու իսթինթատ օլուն-մըշլար տը։

—

Բասատխանէի ամիրէ թարա-ֆքնտան նէյը օլանան ճէմալէը հավա տը։

Իթալիանըն ճէնուպ թարաֆը-նա միգան իւլ հայանըն թէնեզ-զիւլի ճէնօվա քէօրֆէզինի շա-միլ պուլունմըշ ՏԸ։

Անգրիգա սէվահիլինտէ չըմալը շարգտէ բիւզկեար չիտտէթլէ էամէքտէ տիր։

Շըմալ բիւզկեարը՝ Վէնէտիկ քէօրֆէզի սէվահիլինտէ եազմուր իւէ պէրապէր զալըֆճա էամէքտէ տիր։

Ճէզաիրը —Պահրը— Սէֆիտտէ եազմուր իւէ պէրապէր զալիֆ պիր բիւզկեար վար։ Զանագ գալէտէ բիւզկեար խայը չիտտէթլի տիր։

Վարնա վէ Օտէսատա չիմալ բիւզկեարը միւթէտիլ տիր։

Միղան իւլ հարարէ Օտէսատա 6 Վիէննատա 1 տէրէճէտէ օլուպ, Բարիզտէ սրֆիրտան 1 վէ բէ-թերսպուրկտա սրֆիրտան 6 տէ-րէճէ աշաղը տը։

Ապֆիր դեկտեմբերին 20սին-տէ, Ամերիգատա թէր նէօվ նամ մահալին ճէնուպտնտա թուլում-պա պօրասը վուգու պուլմըշտը։

Մահը մէղքիւրը 24 վէ 25ին-տէ եանի կէչէն չարշէնպիհ վէ բէճճէնպիհ կիւնլերի տախի պէօ-յիւք պիր ֆուրթունա մէմուլ օ-լուպ, Ամերիգատան Ինկիլթէր-բայա գատար իմթիհատա իտէ-ճէք իմիշ։ Ֆրանսանըն սէվահիլը զարպիսինտէ տախի տօլու եազ-մայա պէշլայպէր ֆուրթունա օլմուշ։ Պ. սէմիր Դուզերինտէ օ-լան սէֆինէյէր խայը բախնէտատ օլմուշ տը։

—

Եանիկ ալայը գօմանտանը Զէ-չէնի բաշա հազրէթլերի՝ պէրրի վէ պաշի ալա-քիրը թիֆանէ-նին իճմամը լեվազիմի հագդընտա պա իրատէ Սէնիյէ թանդի-մինէ մէմուր օլտրղը լայիհայը պու քերրէ պիլիքմա, խաքիրան Շահանէյէ արզ ու թագտիմ էյլէմիշ տիր։

—

Շէհր Էմինի Մազհար բաշա հազրէթլերի՝ Սթամպօլտա Սուլ-թան Մէհմէտ ճամիսի ճիվարընտ-քի մէրկանէլերտէ կէճէլերի պազը քէտանը պազարըզ չազը-բարագ իշլէթ իթմէյէրի զայրը ճալզ օլտրղընը նագարը տրգգա-թա ալարագ, մէղքիւր մէրկա-նէլերին սէտտ ու պէնտինի գա-թիէն էմր էյլէմիշ տիր։

—

Տէրսաատէթ Մալիյէ միճիթ-թիի Մուսթաֆա Նաիլ պէյ հազրէթլերի՝ ախիրէն Պէյօղլու պիտայէթի մահքէմէսի պիրինճի հուգուգ տարէսի վէկնէսինի մուայենէ իտէրէք, հասրլաթ վէ նուգուտ վէ էմանաթը սարէյի թէմամէն եէրքի եէրինտէ մէվ-ճուտ գէ մուվաֆիգը գուլուտ պուլմուշ տը։

—

Ինկիլթէրրա տէվլէթի թարա-ֆքնտան Մըսրը կէնտէրիլէն պահրիյէ նազրը Լօրտ Նորթհ-բրուգը լայիհասը գապինէթատա գապալ օլնմատը մալիւմ տիր։

Պու քերրէ թարղտա օգունաբ-ղընա կէօրէ, միւշարէլէյհին իշ-պու բարարթը դայէթ մուխթա-սար օլտրղընտան, գապինէթա-պունու իլղահ իթմէսինի միւշա-ուէլէյհտէն թալէպ իթմիշ օլտաղ-լա։ Լօրտ Նորթհբրուգ՝ տահա մուֆասսալ օլմադ իւզրէ իքինճի պիր լայիհա տահա դալէմ ալմըշ խսէ տէ, պունուն տա-խի պազը մատտէլէրի գա-պալ վէ պազը ճիհէթլերի ըէտտ օլնտըղընտան, ղորար միւ-ջարէլէյհ՝ իւչինճու պիր լայիհա տահա եազըպ գապինէթատա Թագտիմ իթմիշ տիր։

—

Բիվայէթ օլնտըղընտա կէօրէ, Ինկիլթէրրա իւէ Բուսիա տէվ-լէթլէրի Անատօլընն եօգարը ճի-հէթինտէ տաքէրիտէն գօնսօլոս-լար թային իթտիքլերի կիպի, հիւքիւմէթը Սէնիյէ տախի Գար-սա տաքէրինտէն պիր Օսմանը չէհպէնտերի նասպ իթմէյէ գա-րար վերմիշ տիր։

—

Սէլանիք սէվահիլինտէ բէքշէ-տիտ պիր ֆուրթունա վուգու-պուլտըղը վէ Ագ տէնիզին օ ճի-վարլարընտա խասարաթը քիւլլի-յէ վագը օլտըղը՝ պաթէլէկրաֆ օլ թարաֆտան խապէր վերիլիյօր։

—

Թ. Հ-էէ-Ռ՝ Շէհր Էմինի Մազ-հար բաշա հազրէթլերինին հիմ-մէթիյլէ Քեաղրտխանէ գարիյէ-սինտէքի Գրպթիլը (Զինկեանէ) իշիւն մէքթէպլեր քիւչատ ի-տիլմէքտէ օլմասընտան պահպա, պէր վէճէը աթի եազըյօր։

«Սթամպօլճա Գրպթի թաիֆէ-սի՝ եազընը Քեաղրտխանէ գա-բիյէսինտէ պուլունմայրպ, Այ-վանսէրայ, Սուլու-Գուլէ, Գասըմ բաշա վէ Իսկիւտար կիպի եէր-լէրտէ պու Թաիֆէտէն նուֆուսը քէսիրէ սաքին օլուպ։ ճիմմէոն տախի Միւսլիման օլտուղլարը հալտէ, մէսքէնէթը վագբալա-րը՝ եազընը մէարիֆսիզլիքտէն նէյէթ էյլէմէքտէ պուլունմասը իլէ, պունլարըն ումումը իշիւն իգթիդա իտէն ասրլ թէչէպպիւ-սաթը մէարիֆբերպէրիյի նէզարէ-թը ճէլիլեի Մէարիֆին հիմմէտը մախսուսէսինտէն ինթիգար իթ-մէլի տիր։»

—

Գէրլինտէն չէքիլէն պիր թէ-լէկրաֆա կէօրէ, ուսմանը տէվ-լէթի իշիւն մէճլիսը մէպուսանըն Բրէնս Պիսմարգա իթտաբընտան հէր իսթին քեաֆի իթտիլի թախսի սաթը բրէնսը միւշարէլէյհին ալդ ու թէտարիք իտէպիլմէսի իշիւն պիւթիւն Ալէմանիատա իսանէ ճէմինէ թէչէպպիւս օլունուպ, իսանթը մէղքիւրէյի ճէմ իթմէք իշիւն Գերլինտէ պիր մէրքէզ գօմիթէսի թէչէքքիլ իթմիշ տիր։

—

Գէկրատը սաղդ բիսգօրսը Մօնսէնեօր Միխաիլին ալի իլէ եէրինէ Մօնսէնեօր թէոտօրն նասպ ու թայինինտէ, Օրթօտօքս քրիսէսի գանունլարընա թէվ-ֆիգը հարէքէթ օլունմամըշ օլ-մըղը սէպէպ կէօսթերիլէրէք, իշպու թէպէտիւլաթ՝ Տէրսաա-տէթ Բում բաթրիգլիկի ճանի-պինտէն օլ վագթ թաստիգ օ-լունմամըշ իտի։

Էվվէլճէ եազտըղըմզ վէճճ իլէ, Բաթրիգը լահզդ Ցէօրտիւնճիւ եօվաքիմ էֆէնտի հազրէթլերի՝ մուամիլէյհ Մօնսէնեօր թէոտօ-սը պիր թէպրիքնամէսինէ ճէ-վապէն կէօնտէրմիշ օլտըղը թահ-րիրաթլա, բիսգօրսը սապզգէն աղլինի վէ քէնտիսինին նապզրը թաստիգ իթմիշ օլտրղընտան, Սրբպիա գրրալը՝ պունտան Յոհ-ան գրրալը՝ պունտան Յոհան Ֆէվզ էլ ատէ մէմուն օլուպ։ քէնտի էմրի իլէ պէյանը թէչէ-քիրի հավի պաշ վէքիլի Մ. կրա-չանին Թարաֆքնտան Տէրսաա-տէթ Սրբպիա սէֆարէթի վասէ-թասը իլէ Բաթրիգը միւշարէլէյ-հէ պիր գրթա թէլէկրաֆ քէշի-տէ օլընմըշ տը։

Սրբպիա սէֆիրի՝ իշպու թէ-լէկրաֆը Բաթրիգը միւշարէլէյհէ թէպլիղ էթտիքտէ, գրալ վէ մէթրօքօլիտ վէ հէյէթը միւքէլա թարաֆքնտան պէէան օլընան հրսսիյաթտան տօլայը բաթ-րիգը միւշարէլէյհ՝ միւթէէս-սիր օլուպ, գրալ վէ գրալիցա ի-լէ Սրբպ Օրթօտօքս միւլէթինին ոատատէթը հալի իշիւն տուատա դուսուր իթմէյէճէկինի պէեան իթմիշ։ վէ պու պէյանաթի սէֆիր թարաֆքնտան պա թէչէկրաֆ Պէկրատա իշար դրըլընմըշ տը։

—

Հէսլը պէյանընա կէօրէ, Ֆիլիպպոտ ոթիրէն մէարիֆ միւ-տերիւթինին թային օլունան Մ. Վէլիչգ օֆին թահթը ըիյասէթին-տէ օլարագ պիր Սլավ Գիւպլ թէչէսա ալընմըշ տը։

—

Պիր Էվլի քիմէնին վէֆաթընտա պուլ վէ եէթիմ-
լերինէ մէրաս ։
Միւտտէթը էօմրիւնտէ իկրամ ։
Ճարի օլան սիկուրթալարը մեղտարը

ՖՐԱՆԳ 1.460.000.000

ԷՔԹԱԻԳԼ ՏԸ ՆԻՒ-ԵՕՐԳ

ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

ՍԹԱՄՊՈԼՏԱ ՃԵԼԱԼ ՊԷՑ ԽԱՆԸՆՏԱ 26 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ՈՒՄՈՒՄԻ ԱՃԷՆԹԷԼԷՐ
ՃԻՆՏԼԷՐ — ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Էրքէք չօճուգլար իչիւն սէրմայէ ։
Գըզ չօճուգլար իչիւն ճէհէց ։
Թէէմին օլունմուշ սէրմայէ

ՖՐԱՆԳ 280.000.000

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

Բարիզ 26 Դեկտմ.

Ֆրանս. էսկ. 3 % Ֆր.	78-77½
» » 3½ %	109-05
Օտմ. էսկամը աչըլըը	8-12½
» » գաբանաը	8-12½
Խրիդգրագ 65 Ֆր.	56-
» 69	50-
» 73	44-
Բումէյի լըմէնտըֆէրի	43-
Օսմանլը Բէժիսի էսկամը	512-50
Օտմ. Պանգաաը	398-75
Գրէտի Լիոնէ	522-50
Գրէտի Ֆոնսիէ	1250-
Լիոն ագսիօնը	1255-
Սուէյէ աղսիօնը	1320-
Բուսիա 5 % 1877	101-
Իթալիա էսկամը	99-12½
Մսըր Ֆօնս. մութա կըաէ	321-25
Իսուան 5 % 1879	357-50
Ֆամպիօ 3 այ վատէ	25-52

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԸ

Էսկ. ուսմ. տաւն ագչ. գաբ.	8-37
Ջուս սապակ ուչըլըը	8-37
Մըսրը մութթահրեէ. գաբ.	70-17½
Ջուս սապակ աչըլըը ք. ք.	70-17½
Խրիդգր. 65 (մութօն)	72-
» 35	36-75
» 69 (բրնար	49-75
» 72 (Պօն տու Թրէ.)	20-50
» 73	44-25
Բումէյի լըմէնտըֆէրի	44-37½
Ագչէ ֆայդի	7-
Բէբոբ Ղրշ.	17-½
Հէվալէսիզ »	17-½

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7-03
Սթամպոլ պանգասը	3-25
Սոսիէթէ ժէնէրալ	3-28
Թրամվայ	2-80

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԲԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.ուան	Ղշ.	Բր.
Գէյսաղ մէհմիտէ Ֆարգը		108-02
Մէթալիք	»	99-10
Գէշլիք	»	103-
Ալթընըզ	»	102-35
Ջազըր	»	730-
Դայմէ		3500-
Ինկիլիզ լիրասը		110-22
Ֆրանսզ ալթունը		87-33
Բոլ		80-
Գրէմից ալթունը		51-17
Գարթոն գայմէսի		8-80

ԻԼԱՆՈԹ

Գասթամունի վիլայէթի տախիլինտէ Պոլու սանճաղընա թապի Տիւգճէ գաղասընա մուզաֆ Ֆէրիգ գարիյէսի հիվարընտա մալիւմ էլ հուտուտ Գարա Քիւթիւք նամ միրի օրմանընտա տարպր տամկա իթտիրիմիշ օլան մէշէ էշճարընտան պիր սէնէ զարֆընտա չըգարընա կէօրէ պէօյիւք վէ քիւչիւք գրթալարտա իմալ օլունմադ վէ էսմանընին էօշրի էն սոն թագսիթէ մահսուպ իտիլմէք իւզրէ, տէբօղիթօ օլորագ բէշին վէ գուսուրը տախի միւտտէթը իմալիյէսինին նրաֆը ցարֆընտա վէ 3 թագսիթտէ միւհագաթը իլէ թիճարէթ նէզարէթը ճէլիլէսի վէզնէսինէ թէսլիմ գրլընմադ չարթը վէ չէրիթը սարիբ իլէ 302 մէթրօ վէ 257 տէսիմէթրօ ֆրչը թահթասը իհալէ օլունճաղընտան, վէ պու մըգտար թահթանընն պէհէր մէթրօ միքեապը տախի պիր ատէտ Օսմանլը ալթունը պէտէլ իլէ թալիպի էօհաէսինտէ օլուպ, իչպու քեռանունը էվվելկին 22ՆճԷ ճուվասա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, տահա զիյատէ պէտէլ իլէ թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրէ գատար Օրման վէ Մէատին մէճլիսինէ միւրաճաաթ էլլէմէլէրի իլան օլունը։

12 քեռանունը էվվել 300

Էրզրում վիլայէթի տախիլինտէ Քըշի գաղասընա թապի Հէօլթէք գարիյէսինտէ վէ 403 գրթատա 159.725 ղրուշ գըյմէթը մուխամմէնէսի պուլունան 7259 սթիգ վէ 2669 ճէտիտ տէօնիւմ արպիի մահլիւլէ ֆիրուխթ իտիլէճէկինտէն, վէ մահալինճէ տէ միւզայէտ իտիմէքտէ պուլունարըն-տան, պուրաճա տա թալիպ օլան-լարըն կէլէճէք քեռանունը սանի-նին 15 ինճի կիւնիւնէ տէկին տէ-բօղիթօ ագչէլէրինի միւսթահրը-պէն վէրկի էմանէթը ալիսի մուհասէպէսինէ միւրաճաաթ էլ-լէմէլէրի։

12 քեռանունը էվվել 300 7-1

Ատաբաղարը գաղասընին սէնէի հալիւէ մալինտէն 4000 ղինիք հրն-թասը՝ չուրուքը միւղայէտ վէճճ-

լէ ֆիւրուխթ օլունմադ իւզրէ միւզայէտէլէ չըգարըլըգ, մանը քեռանունը էվվելը բուսունին 22ՆճԷ կիւնիւ իհալէի էվվելիյէթ իճրա գըլընճաղընտան, թալիպ օլան-լարըն քէֆիլ վէ եռ տէբօղիթօ-լարը իլէ պէրաբէր Շէհր Իմանէ-թը ճէլիլէսինտէ մէճբուր թուրէ-յէ վէ Ալար նէզարէթինէ կէլմէ-լէրի իլան օլունը։

12 քեռանունը էվվել 300 3—3

Շէհր Իմանէթի
Ճանիզը ալիսինտէն

Իզմիտ վէ Գան տէրէնին սէնէի հալիւէ մալինտէն իզմիտ վէ Պաղ-չէճիք ամանարլարընտա միւտտա-խէր հընթա իլէ չանր վէ եռւյ-ֆրն չէրաիթը միւզայէտ վէճճ իլէ ֆիրուխթ օլունմադ իւզրէ մէզատա գօնուլուշ, վէ պուն-լարըն իհտիյէ էվվելիյէլերի մահը քեռանունը էվվելը բուսունին երը-մի տէօրտունճի կիւնիւ իճրա օ-լունուճաղընտան։ Թալիպ օլան-լարը քէֆիլ վէ եռ տէբօղիթօ-լարը իլէ պէրաբէր Շէհր Իմանէ-թը ճէլիլէսինէ վէ Ալար նէզարէ-թինէ միւրաճաաթ էլլէմէլէրի իլան օլունը։

12 քեռանունը էվվել 300 3—2

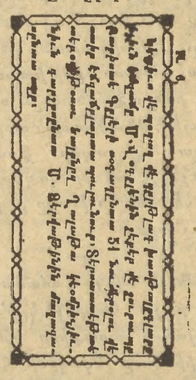

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԾԱՁ
ԱՆՏՈՆ ՄԱԳԱԵԱՆ

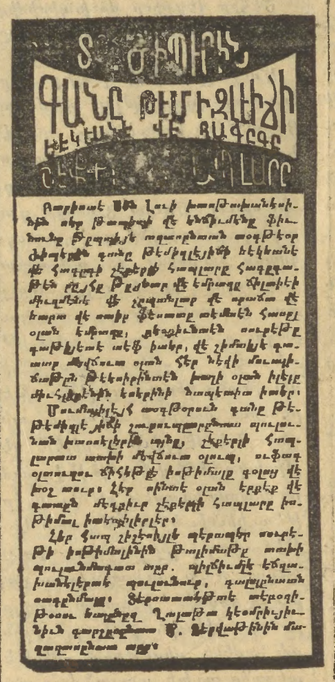

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Էվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսի Մահիւլ-թի գալէմինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլերի թարա օլուն-մադան օլան սաֆիզքը մահ-լիւլթրն մուտրէն օլան 4 հաֆթա միւատէթը իլանընտան իքինճի հաֆթասը օրտա իպտու 1300աէնէսի քեռանունը էվվելին 10ՆճԷը բաղտ իրթէսի կիւնիւնէն իթթարէն պիր հաֆթա զարքընտա թալիպ օլանլարը գըյմէթը մուխամմէ-նէսինին էօշրունէ միւսալի թէ-էմին ադչէսի իլէ պէրաբէր ի-տարէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ իթմէլերի լազըմ կէլիպ, պէտէլը մուտճեէլելէ մահսուլէն սուրէթ վէ սէրկի գաղուլ օլունմայաճա-

ղը՝ իքինճի տէֆա օլարադ իլան օլունուը։

. . . . 2500 (1) . — Սուլթան Ահմէտ գուրպինտէ գարու աղասը Մէհմէտ աղա մահալլէսինտէ վէ ճա-մի չէրիֆի օսգաղընտա թէրպիէն 92 զրթաը ճէտիտ վէ 70 մէթրօ արա պիր զրթա մէնզիլ պրասաընը պիւ-թիւնիւ։

. . 14 . . 2000 . — Սամաթիասա Հաճէ գասրն մահալլէսինտէ չըգմադ Պալթաճը սօգաղընտա Ցարիսսասատ ազասը Պէյիր ադա վագֆընտան թէր-պիէն 50 զրթաը աթիգ վէ 38 մէթրօ արսասա 2 օտա վէ 2 սուֆա վէ 30 զրրաը աթիգ վէ 22 մէթրօ պաղչէյի միւ-թէմիլ ախչապ վէ խարապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ։

. . . . 9573 . — Էմիրնէ գա-բուսընտա Հատիչ սուլթան մահալլէ-սինտէ Էմիրնէ-գարուսը ճատտէսինտէ 127 նումէրօլու խանէ ճարի 2 պու-չուգ չուվալտրդ մահիէզիզ Ֆաթիհ Սուլթան Մէհմէտ Խան վագֆընտան։

. . 10 . . 7000 . — Շէհր Իմանի գուրպինտէ Տէնիզ ադասը մահալլէ-սինտէ Գալ պաչը սօգաղընտա գա-ռամ պուլա վագֆընտան թէրպիէն 430 զրրաը աթիգ վէ 342 զրրաը ճէտիտ արսա պիր գույու վէ 380 զրրաը ճէ-տիտ պաղչէյի միւթէմիլ մուգասատ-մա մէնզիլ էլեէլմ եէմէնիճի ֆապ-րիգասընը պիւթիւնիւ։

. . 11 . . 1668 . — Զընտան գա-բուսը Խարիճինտէ Ախը չէչէպի մա-հալլէսինտէ Եօղուրթճը սօգաղընտա Խաքէնտէր բաչա վագֆընտան միւլքի վէ Սուլթան Մահմուտ Խան վագֆը-տան կէտիկլի օլմագ իւզրէ թէրպիէն 25 զրրաը աթիգ վէ 18 մէթրօ ար-սասա չէհրի 150 ղրշ. քիրալը պիր պապ ախչապ գահվէ տիւքքանընը-ն 12 հիսէտէն պիր հիսսէսի։

. . . . 6000 . — Կէտիք բաչ-սա Էմին Սինան մահալլէսինտէ Կէ-տիք բաչա ճատտէսինտէ 11 նումէրօ-լու գօնագա ճարի Սուլթան Սիւլէյման վագֆընտան նրաֆ մասուրա մահիէզիզ։

. . 26 . . 2000 . — Ահմէտ էֆէնտի Սաֆուլար մահալլէսինտէ Պագդալ սօգաղընտա չադրը հվվել տէֆթէր-տարը էլհաճ Իպրահիմ էֆէնտի վագ-ֆընտան թէրպիէն 40 զրրաը աթիգ վէ 28 մէթրօ արսասա պիր օտա վէ պիր գույու վէ 50 զրրաը աթիգ վէ 228 մէթրօ պաղչէյի միւթէմիլ ախ-չապ վէ խարապ մէնզիլին պիւթիւնի։

. . 2,3,4 . . 12500 . — Պապը Ճա-ֆերի խարիճինտէ Ռիւսթէմ բաչա մա-հալլէսինտէ Բիրինճիլէր վէ Իբճիլէր սօգաղլարընտա թէրպիէն 120 զրրաը աթիգ վէ 91 մէթրօ արսասա Ֆէվ-գինտէ 2 օտա վէ թահթընտա պիր պապ մէնզիլէ վէ Զընտան գարուսը-նրն նրաֆ տապանը իլէ մա հավա գալէ տուվարընը միւլթէմիլ սէնէվի 3600 ղրշ. քիրալը քարկիր պիր պապ պագալ տիւքքանընրն գուլէի վէ-մին վէ Հաբէմէյն կէտիքեաքընտան 120 սէհիմ իթիպարը իլէ կէտիք իլէ գալէ մահալլինին 15էր սէհիմ։

. . 4 . . 750 . — Ագսերայտա զու-ռէպա Հիւսէյին ադա մահալլէսինտէ Խորխոր ճատտէսինտէ Էվգաֆ կէտի-քեաթրընտան թէրպիէն 22 մէթրօ պիր գրթա գալայրը տիւքքանը կէտիկի-նին նրաֆ հիսսէսի։

. . 16 . . 4500 . — Սուլթան Ահ-մէտ գուրպինտէ գարու ադասը Մէհ-մէտ ադա մահալլէսինտէ Եօղուրթճը սօգաղընտա թէրպիէն 120 զրրաը ա-թիգ վէ 92 մէթրօ պիր գրթա մէնզիլ արսասը։

. . 5 . . 1000 . — Գօճա Մուս-թաֆա բաչատա Ճանպազիյէ մահալ-լէսինտէ Մէչէլի մէսճիտ սօգաղընտա թէրպիէն . . մէթրօ Գօճա Մուսթա-ֆա բաչա վագֆընտան պիր պապ տէյիրմէն արսասընը 6 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

. . 11 . . 4000 . — Զէնկէլ գարի-յէսինտէ Համամ արգասը սօգաղընտա Սասրը էսպագ Եուսուֆ Զէյա բաչա վագֆընտան թէրպիէն 50 զրրաը աթիգ վէ 38 մէթրօ արսասա 5 օտա վէ պիր սուֆայը միւթէմիլ չէհրի 60 ղրշ. քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ։

. . 7 միւքէրրէր . . 5000 . — Ճիալպիսի Իսկիւպի մահալլէսինտէ Նալբենը սօգաղընտա Մէհմէտ էֆէն-տի մէսճիտը չէրիֆի վագֆընտան թէրպիէն 91 մէթրօ պիր գրթա պաղ-չէ մահալի։

. . 7 . 12500 . — Էյուպպէ Ճա-միի քէսկիր մահալլէսինտէ Քէմիքճի սօգաղընտա վագֆընտան թէրպիէն 504 մէթրօ արսասա 14 օտա վէ 2 սուֆա վէ 3 գույու վէ 1100 մէթրօ պաղչէյի միւթէմիլ ախ-չապ վէ խարապ պիր պապ մէնզիլ։

. . 16 . . 7500 . — Լանկատա Քեռաթիպ Գասըմ մահալլէսինտէ Գա-րապօյանճըլար սօգաղընտա թէրպիէն 42 մէթրօ արսասա 2 օտա վէ պիր գույու վէ 7 մէթրօ պաղչէյի միւթէ-միլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին իւլ-բուպ հիսսէսի։

. . 31 . . 3000 . — Շէհր Էմինի գուրպինտէ Ճաֆէր աղա մահալլէսին-տէ Սարայ մէյտանը ճատտէսինտէ Վէլիէտտին էֆէնտի վագֆընտան թէրպիէն 36 մէթրօ արսասա վէ վէ-րասընտա 418 մէթրօ պաղչէյի միւ-թէմիլ ախչապ պիր պապ գահվէ տիւք-քեանընը նրաֆ հիսսէսի։

. . 82 . . 12500 . — Պաղչէ գա-բուսընտա Զէյէպի օղլու Ակտտոն մահալլէսինտէ Լիմոն խանէսի ճատ-տէսինտէ թէրպիէն 21 մէթրօ արսա-տա ֆէվգինտէ պիր օտա վէ պիր սու-ֆայը միւթէմիլ չէհրի 420 ղրշ. քի-րալը քեռպիկր պիր պապ չէրվիշ եաղ-ը տիւքքանընընը Հարէմէյն կէտի-քեաթրընտան կէտիկի վէ Ֆայսաճիաի քէսկիր վագֆընտան միւլքինին բուպ հիսսէսի։

. . 11 . . 7500 . — Սուլթան Պա-յազիտտ Հասան բաչա գարագոլու ճատտէսինտէ Նէվբուզ ադա վէ Հրգ-ըրգճը Հասան էֆէնտի վէ Սուլթան Մահմուտ Խանը Սանի վագֆիպրընտան թէրպիէն 115 մէթրօ պիր գրթա քէպապճը տիւքքանը արսասը-նրն բուպ հիսսէսի։

. . 17 . . 1500 . — Էմիրէ գա-բուսընտա Բէրաքէնտէ Դաարմ ադա ճամիի չէրիֆի սօգաղընտա պէրմանի-պը մէսահէ 139 մէթրօ պիր գրթա մէն-զիլ արասընընը նրաֆ հիսսէսի մահ-լիւլտէն վէ նրաֆը տիկէրի տախի հիս-սէի մահլիւլէ իլէ պէրաբէր ֆիրուխթ օլունճաղը։

(1) Ճիմէլէրին պաչարընտա իւք հիզատա պուլունան բագգամար՝ մահ-լիւլթրն Նիւմէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատաքիլէր՝ գըյմէթը մուխամմէ-նէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլեր։

ՉԱՐԳ 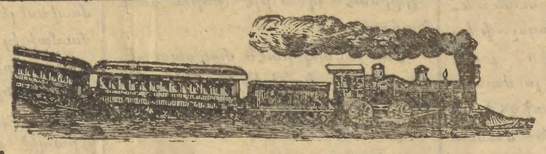 ՉԸՄԻԵՆՏԸՖԷԻԼԷՐԻ

ԵԷՆԻ-ԳԱԲՈՒ ՏԱՎՈՒՏ ԲԱՇԱ ՎԷ ՍԱՄԱԹԻԱ ՍԹԱՄԻՕՆԼԱՐԸՆԱ ՏԱ ՕՂՐԱՄԱԳ ԻՒԶՐԷ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ ՔԻԻԶԻԻՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ ԱՐԱՍԸՆՏԱ ԵՕԼՃՈՒ ԹՐԷՆԼԷՐԻ

1884 Հոկտեմբեր 20տէն իթիպարէն եէնի էմրէ տէկին եօլ թարիֆասը։

ՍԹԱՄՊՈԼՏԱՆ ՔԻԻԶԻԻՔ-ՉԷՔՄԷՃԷՆ

ԹՐԷՆ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

ՍԹԱՄԻՕՆԼԱՐ	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60
	Սաղգատ էսկիի քարը									Վաղթը Հարէրէթ						Էսկիտարի ուշտա քարը					
Սթամպոլ	6 18	7 15	7 42	8 14	8 43	9 12	9 42	10 20	10 39	11 17	11 49	12 55	1 31	2 31	3 02	3 40	4 15	4 44	5 23	5 44	6 11
Գում-Գարու	6 28	7 27	7 53	8 25	8 54	9 23	9 53	10 30	10 49	11 28	12	1 6	1 42	2 41	3 13	3 51	4 26	4 55	5 34	5 54	6 22
Եէնի-Գարու	6 32		7 57		8 58			10 34	10 53	11 32	12 4	1 10	1 46	2 45	3 17	3 55	4 30	4 59	5 38		6 26
Տավուտ բաչա	6 35		8					10 37	10 56	11 35	12 7	1 13	1 49	2 48	3 20	3 58	4 33		5 41		6 29
Սամաթիա	6 40		8 6		9 4			10 42	11 1	11 40	12 12	1 18	1 54	2 53	3 25	4 03	4 38	5 05	5 46		6 34
Եէտի-Գուլէ	6 45	7 41	8 12	8 55	9 10	9 31	10 1	10 46	11 4	11 45	12 15	1 21	1 59	2 58	3 28	4 09	4 41	5 10	5 49	6 04	6 39
Մագրիբէյ	6 56	8	8 24		9 22			10 58		11 58			2 13	3 9		4 21		5 22		6 16	6 50
Այ-Սթէֆանո		8 14	8 34		9 32			11 8		12 9			2 21			4 31		5 32		6 28	
Քիւչիւք-Զէքմէճէ		8 25								12 18										6 37	

ՔԻԻԶԻԻՔ-ՉԷՔՄԷՃԷՆԷՆ ՍԹԱՄՊՈԼ

ԹՐԷՆ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

ՍԹԱՄԻՕՆԼԱՐ	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	1
	Սաղգատ էսկիի քարը									Վաղթը Հարէրէթ						Էսկիտարի ուշտա քարը					
Քիւչիւք-Զէքմէճէ			7 34									1 24									6 38
Այ-Սթէֆանո			7 45		8 44		9 38			11 20		1 34		2 33				4 48	5 39		6 51
Մագրիբէյ	6 33	7 24	7 57		8 55		9 49			11 31		1 45		2 44	3 20			4 59	5 50		7 5
Եէտի-Գուլէ	6 46	7 37	8 11	8 58	9 9	9 37	10 2	10 12	11 12	11 44	12 48	1 58	2 23	2 57	3 33	4 08	4 46	5 14	6 04	6 38	7 26
Սամաթիա	6 50	7 41	8 15	8 42	9 13	9 41		10 16	11 16	11 48	12 52	2 02	2 28	3 01	3 37	4 12		5 19	6 08	6 42	
Տավուտ բաչա	6 55	7 46		8 47		9 46		10 21	11 21	11 53	12 57		2 33	3 06	3 42	4 17		5 24	6 13	6 47	
Եէնի-Գարու	6 58	7 49	8 21	8 50	9 19	9 49		10 24	11 24	11 56	1	2 08	2 36	3 09	3 45	4 20		5 28	6 16	6 50	
Գում-Գարու	7 03	7 54	8 26	8 55	9 24	9 54	10 11	10 29	11 29	12 1	1 3	2 12	2 41	3 14	3 50	4 25	4 56	5 33	6 21	6 54	7 40
Սթամպոլ	7 12	8 3	8 35	9 4	9 33	10 3	10 20	10 38	11 38	12 10	1 14	2 21	2 50	3 23	3 59	4 34	5 03	5 42	6 30	7 03	7 50

Մուլահաղրն.— 1. Ճէսամէթի աղ օլան եիւքլէր պիլա փարդ հէր թրէնտէ գապուլ օլունուր։ Լաքին ճէսամէթի օլան եիւքլէր՝ Տէրսաատէթ իլէ Մաքրիքէյ պէյնինտէ վէ եա օնտան էօթէյէ իշլէյէն թրէնլէրտէ գապուլ օլունճաղ տրը։

ԻՇԼԷԹՄԷ ՄԻՒՏԻՐԻՑԷՆ